

ČASOPIS

Cena 10,- Kč

OSTROŽSKA A HORŇÁCKA

LISTOPAD - PROSINEC
2008

*Krajem
Sv. Antonínka*

VESELÍ NAD MORAVOU • VELKÁ NAD VELIČKOU • UHERSKÝ OSTROH • BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM
HLUK • BLATNIČKA • BORŠICE U BLATNICE • OSTROŽSKÁ LHOTA • OSTROŽSKÁ NOVÁ VES • HRUBÁ VRBKA
MALÁ VRBKA • JAVORNÍK • KUŽELOV • SUCHOV • LIPOV • LOUKA • NOVÁ LHOTA - VÁPENKY

6

Obsah:

- 4, 5 Novinky z mikroregionu
- 6, 7 Co se stalo na Ostrožsku a Hornácku
- 8, 9 Oprava zámku ve Veselí
- 10-11 Co všechno slavili v Ostrožské Nové Vsi
- 12 Hrdinky ze Slovenska
- 13 Dávné fotky z Javorníku
- 14 Vzpomínka na oběti první světové války
- 15 Jak dopadly volby na Ostrožsku a Hornácku
- 16 Biřmování v Lipově
- 17 Portrét prof. Gaďourka
- 18,19 Oslavy v Boršicích u Blatnice
- 20,21 Mažoretky z Hluku
- 22,23 Děň v Blatničce a Louce na fotkách
- 24,25 250 let kostela v Uherském Ostrohu
- 26 Kaplička v O.N.Vsi
- 27 Dušičkové psaní
- 28,29 100 let Ihotského kostela
- 30,31 Fotbal na Hornácku
- 34,35 Do kterých obcí šly první miliony korun
- 36,37 Z budy do budy, psaní o blatnických vinařích
- 38,39 Anketa mezi trojicí starostů
- 48 Rozhovor se šéfem MAS Horní Pomoraví

Vzpomínka na Živý Betlém, Ostrožská Nová Ves 2007

FOTO: RB

Vážení čtenáři,

kdo by ještě před rokem tušil, že vznikne tento náš společný časopis a setká se s takovým vašim zájmem? Chtěli bychom vám v tomto letošním posledním čísle poděkovat za přízeň, které si velmi vážíme, a to zejména v době, kdy čtení - a to zvláště čtení časopisů bez celebrit - vychází z módy. Zachovejte nám prosím vaši přízeň, řekněte o našem časopisu i vašim známým, a pokud nebudete s něčím spokojeni, dejte nám to vždy vědět. Velmi také děkujeme inzerentům - škoda, že jich není více, nerozumíme tomu, myslíme, že inzerování v oblíbeném časopise, navíc v přesně vymezeném okolí, je dobrá investice. A nesmíme zapomenout na prodejce časopisu - moc děkujeme!!! A ještě dvě obrovská poděkování - korektorce časopisu paní Kateřině Jagošové a grafikovi časopisu panu Vladimíru Šopíkovi!

Také v roce 2009 se budeme snažit psát o tom, co považujeme na životě kolem nás za nejpodstatnější, budeme se snažit být také nadále časopisem sousedů, tedy nás, kteří žijeme na Ostrožsku a Hornácku v okolí poutního místa sv. Antonínka. Budeme se prostě snažit psát tak, abyste nás vy rádi četli. A protože našim vydavatelem jsou obce a města našich dvou mikroregionů, budeme se hodně věnovat i dalšímu rozvoji území, na kterém žijeme. Náš časopis chce přispět k tomu, aby rozvoj Ostrožska a Hornácka byl co největší, i v tomto čísle si můžete přečíst, co všechno se připravuje, jaké peníze a projekty se podařilo do regionu přinést.

V závěru tohoto psaní bychom vám rádi v posledních týdnech letošního ročníku popřáli všechno dobré v roce následujícím - hlavně co nejvíce dobrých lidí kolem sebe. Ještě než tento nový rok začne, budete určitě všudy přítomnými reklamami vybízeni k cestám za nákupy. Budete přesvědčováni, že jen díky těmto cestám a nákupům můžete prožít ty nejkrásnější Vánoce. Nenechte se oblnout.

Pokud se vydáte na nějaké cesty, vydejte se především na cesty ke svému srdci. Zimní měsíce s dlouhými večery jsou k takovému „cestování“ nejlepší. Při něm totiž máte naději, že objevíte ty nejcennější vánoční dary, místo předvánočního shonu prožijete spíše zklidnění, které vám umožní přemýšlet nad sebou samými i nad lidmi kolem sebe. A když si potom sednete ke štědrovečernímu stolu nebo se budete vydávat na mše svaté, zjistíte, že k některým lidem máte blíž než kdykoliv dřív - a takové svátky vánoční jsou přece ty nejkrásnější. Těším se na setkání s vámi v lednu 2009.

Pokoj lidem dobré vůle přeje za celou redakci Radek Bartoníček

Časopis Ostrožska a Hornácka, regionální periodikum, vydává Mikroregion Ostrožsko, Uh. Ostroh, PSČ 687 24

Redakce: Radek Bartoníček, www.slovackoDNES.cz, radekbartonicek@klikni.cz, tel: 602 433 970, Zuzana Lipárová, tic@ostrozska.cz, tel: 731 166 831

Jazyková úprava: Kateřina Jagošová, povoleno Ministerstvem kultury ČR pod č. MK ČR E 18131
e-mail: mikroregion@uh.ostroh.cz, www.ostrozska.cz, cena výtisku 10 Kč.

Design, layout, grafické zpracování: Vladimír Šopík, 777 750 159, **Tisk:** LV print, Uherské Hradiště, www.lvprint.cz, tel.: 777 750 159

Foto na titulní straně: Biřmování v Lipově, říjen 2008 (FOTO: Radek Bartoníček)

Byli jsme na Slavnostech vína

Z Ostrožska odjelo do Uherského Hradiště kolem pěti stovek krojovaných

Předseda správní rady Mikroregionu Ostrožsko (a zároveň i starosta Uherského Ostrohu) Vlastimil Vaněk čeká na zahájení průvodu, v němž šlo - podle oficiální statistiky - celkem 4 153 krojovaných. Náš mikroregion se na slavnostech určitě neztratil. FOTO: RB

Takové přípravy na letošní Slavnosti vína v Uherském Hradišti náš mikroregion ještě nezažil! Manažerka Jana Bujáková den co den žhavlala telefony a domlouvala stovky detailů, počínaje jmény účinkujících až po přesné odjezdy autobusů, které odvážely účinkující do okresního města.

Nedivte se, našemu mikroregionu patřila po průvodu krojovaných historická budova Reduty, na jejímž nádvoří „naši“ účinkující bavili diváky nepřetržitě několik hodin - bylo jich přes dvě stovky! Pochvalu zaslouží všichni, kteří vystoupili. Výčet jejich jmen by byl dlouhý, najdete je na této stránce v dolním boxu.

Jmenovat jen někoho by bylo nespravedlivé, vzpomeňme proto alespoň nejpočetnější výpravu. Ta

určitě přijela z Hluku, zaplněnému nádvoří se představilo několik desítek hluckých dětí, mužský sbor, ženský sbor, cimbálová muzika Babica i dechová hudba Polahoda. A měli bychom dodat, že všichni sklídili velký potlesk, při závěrečném vyhrávání Polahody se dokonce ve velkém tančilo.

Nehoňme se za rekordy

Úspěch měl také nový netradiční pořad Starostovské zpívání. Ke starostům, místostarostům a zástupcům všech obcí mikroregionu se připojilo i publikum a pár starostů z okolí Hradiště. Společně pak zazpívali několik lidových písniček za doprovodu cimbálové muziky Babica z Hluku. Nechyběly zdvižené ruce, objetí

či připíjení na zdraví - bez ohledu na politickou příslušnost těchto komunálních politiků.

Psát něco k celým Slavnostem vína nemá zřejmě smysl, vždyť o celé akci bylo popsáno už hodně papíru. Letošní šestý ročník byl

každopádně rekordní, do Uherského Hradiště přijely přes čtyři tisíce krojovaných a desítky tisíc nekrojovaných. Pro zajímavost, krojovaných z Ostrožska bylo téměř pět set.

Program slavností byl nesmírně pestrý, slavnostmi žilo doslova celé město, každý mikroregion měl své místo, kde mohl bavit diváky podle vlastního uvážení. Nechyběly ani oblíbené krojované přehlídky nebo přehlídka verbiřů. I ta byla rekordní, na jednom místě jich zacifrovalo 213. A další rekord se zrodil při koštu vína, kde bylo 490 vzorků.

Nezbývá, než si přát, aby se slavnosti nestaly honbou za rekordními čísly, ale především zůstaly věrné svému hlavnímu smyslu - a tím je určitě setkávání lidí, vzájemné poznávání, připomínání tradic a ukazování kulturní a duchovní bohatosti Slovácka.

lip, RB

(Mnoho fotek ze slavností i vystoupení Ostrožska najdete na www.slovackoDNES.cz)

Starostovské zpívání

FOTO: RB

Kdo náš mikroregion v Uherském Hradišti reprezentoval: Boršičanka, Vavřínek + Dětská CM Blatnice, Jaseňka + CM Jana Minkse, Dětský soubor Galušková Slovácka, Pomněnky z Ostrožské Nové Vsi, CM Babica, Dětský soubor Žaružek a Hluboček, Dětská CM ZUŠ Uh. Ostroh + děcka z Kunovic, CM Radošov + Taneční soubor Radošov, Slovácký krúžek Háječek, Mužský a ženský pěvecký sbor z Ostrožské Lhoty, Mužský pěvecký sbor z Hluku, Ženský pěvecký sbor Klebetnice z Hluku, Mužský pěvecký sbor z Ostrožské Nové Vsi, Ženský pěvecký sbor z Ostrožské Nové Vsi, Mužský pěvecký sbor z Boršic u Blatnice, Dechová hudba Polahoda. **Děkujeme!!!**

A sponzoři: Dat, Siepelkamp CZ s.r.o., DYAS.EU, ŽPSV OHL GROUP, Jukka, Chedos, Joker, Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves, Stavby Boršice. **Děkujeme!!!**

Dobrá zpráva: Uspěli jsme s projektem Turistika bez hranic

Snad nebudou následující řádky působit jako nějaké příliš velké chlubení, i když bude několik „chlubivých“ slov následovat. Jsme přesvědčeni, že je k nim důvod.

Velké naděje našeho mikroregionu byly totiž ukryty do projektu Turistika bez hranic, který jsme připravovali společně se sloven-

tovního ruchu. „Měla jsem velkou radost, protože tento projekt byl pro nás velmi důležitý,” raduje se manažerka Mikroregionu Ostrožsko Jana Bujáková. Její radost byla o to větší, že původní projekt v minulosti neuspěl. „Ale nevzdali jsme se, přepracovali jsme ho, vylepšili a šli do soutěže znovu,” dodává.

„Nevzdali jsme se,” říká k projektu manažerka Jana Bujáková.

ským mikroregionem Teplička v rámci programu Přeshraniční spolupráce Slovensko - Česká republika.

Když jsme projekt předložili do „boje” o evropské peníze, netušili jsme, zda se dočkáme úspěchu. Konkurence byla velká, peněz málo. Nakonec nám ale přišlo ze Slovenska (které bylo garantem této soutěže) psaní, z něhož jsme se dozvěděli, že projekt byl úspěšný a my získáváme dotaci 3,5 milionu korun na rozvoj ces-

Slovensko hraje v celé věci významnou roli. Naším rovnocenným partnerem je totiž Místní akční skupina mikroregionu Teplička, kterou tvoří Trenčianské Teplice, Trenčianská Teplá, Omšeň a Dolná Poruba.

Oba mikroregiony jsou bohaté na kulturu i přírodu a spojuje je lázeňství. Chybí však více informací, které by oba mikroregiony zviditelnily.

„Faktem je, že turisté nemají možnost získat ucelené infor-

mace,” napsala naše manažerka do projektu.

Čeho se vlastně projekt týká a k čemu bude lidem dobrý? Především k tomu, aby o našem kraji věděli mnohem více turisté a zároveň, abychom o sobě a kraji věděli více i my sami. Zároveň by se tu měli všichni lépe orientovat a vědět, kde je co zajímavého a cenného.

Pro místní lidi bude asi nejviditelnějším výsledkem projektu jednotné orientační označení všech důležitých míst mikroregionu.

Na internetu se rovněž objeví nový informační turistický portál, který bude právě o našem mikroregionu i regionu Tepličky. A nesmím zapomenout ani na to, že budeme mít peníze na zcela nové propagační materiály,” vysvětluje manažerka.

Ta si slibuje od těchto novinek také další možnosti pro podnikatele v cestovním ruchu a zároveň zvýšení služeb v této oblasti pro zákazníky.

Konkrétní výsledky by měly přijít brzy. Mikroregion Ostrožsko v nejbližších týdnech vyhlásí výběrové řízení na dodavatele informačního portálu, vybudování orientačního značení a na výrobu propagačních materiálů. Další proměna našeho mikroregionu tak bude moci začít...

lip, RB

Uspěl také Hluk

Při vyhlašování výsledků úspěšných projektů přeshraniční spolupráce nepropukla radost jen v sídle Mikroregionu Ostrožsko kvůli projektu Turistika bez hranic, ale také v Hluku.

Ministerstvu průmyslu Slovenské republiky, které projekty vybíralo, se totiž zalíbil i nápad hlucké radnice a slovenské Nemšové - Hluk tak dostal 5 milionů korun!

O co jde? Hlučané chtějí opravit dva starší domky, které sousedí s už existujícími tzv. Památkovými domky. Přesněji půjde prakticky o vznik dvou nových domků, vzájemně propojených. Pokud se to podaří, což je více než pravděpodobné, vznikne v Hluku celé centrum, vhodné pro muzejní, spolkovou i výstavní činnost a nebude chybět prostor pro větší posezení. A nesmím zapomenout i na expozici lidového ornamentu.

„Chceme, aby domky byly skutečně památkové, proto mnohé věci budou dobové, počínaje například vraty, přes okna až třeba po vybavení,” říká místostarosta Hluku Antonín Kočí, který je vděčný za pomoc projektovému manažerovi naší Místní akční skupiny Mgr. Zdeňkovi Hynkovi a manažerce Janě Bujákové.

RB

Internet Ostrožsko řídí nový manažer

Přes devět set zákazníků Internetu Ostrožsko má na starosti nový manažer Martin Janík.

Najdete ho v budově Přízámčí v Uherském Ostrohu. Nastoupil po Michalu Vítkovi, který odjel do ciziny. Dvaadvacetiletý Martin Janík dojíždí z Veselí nad Moravou, původem je však ze Zlína.

Zajímavé je, že se vyučil kuchařem a dokonce i rád vaří, ale jen pro sebe nebo svoji přítelkyni. Práce

ve velké vývařovně ho moc nelákala, proto se začal věnovat počítačům, na něž si udělal i kurz.

Zajímají ho technologie a také práce s lidmi. Navíc je to sportovec, za Hodonín hází závodně oštěpem.

Zatím se ukazuje jako velmi vítaná posila, je velkým optimistou a problémy zákazníků s internetovou sítí řeší s úsměvem.

Pokud máte dotazy ohledně internetové sítě Ostrožsko, obraťte

se na něj v budově Přízámčí vedle ostrožského zámku, ochotně vám poradí či pomůže.

lip

Potřebné informace o našem internetu získáte na internetových stránkách

www.internet.ostrozska.cz, e-mailová adresa: internet@ostrozska.cz, tel. č. 572 503 961, a to v úterý, ve čtvrtek a v pátek od 7.00 do 14.00 hodin, v pondělí a ve středu od 7.00 do 16.45 hodin.

Zaznamenali jsme ...

Vinaři z **Blatnice pod Sv. Antonínkem** se dostali až do odpoledního vysílání televize Nova. Může za to kuriózní zařízení na plašení špačků. Přimo uprostřed vinohradu totiž vinaři postavili „rozhlas“, ze kterého se celý den šířily zvuky dravých ptáků. Špačci se jich báli a do vinice tolik nelétali.

Radní Jihomoravského kraje

Na **Horňácku** se i letos běžela populární a tradiční **Horňácká pětadvacítka**. Letošní ročník byl už osmatřicátý. V 60. letech minulého století byl v horňáckém městečku **Velká nad Veličkou** aktivní atletický oddíl, který se ovšem zaměřoval hlavně na mládež.

Místní základní škola v **Lipově** prošla v posledních letech výraznou rekonstrukcí, vyměnily

ukončil výrobu. „Důvodem jsou podle majitele firmy problémy se silnou korunou,“ řekl médiím ředitel hodonínského úřadu práce **Vladimír Štáva**. Slovmlyn zaměstnával kolem osmdesáti lidí, které postupně propouštěl. Už od jara je navíc v úpadku.

Konec černým skládkám, na kterých až dosud končily předměty a výrobky, které nejde

trysky, vysokotlaký naviják se speciální 60m hadicí a proudnicí pro rychlý zásah. Mezi další výbavu patří elektrocentrála, kalová čerpadla, motorová pila, protichemické obleky, dýchací přístroje, které jsou integrovány přímo v opěradlech posádky atd. Zakoupením této hasičské techniky udělalo město velký krok vpřed v práci hasičů, představení auta proběhne na jaře 2009.

Den charity v domě seniorů. *Hradištská charita připravila zajímavý program pro obyvatele hluckého Domu seniorů. Na programu se podílela řada obětavých lidí, součástí dne byla i mše svatá. „Všichni oslovení mi vyšli velmi vstříc,“ řekla jedna z organizátorek Jana Gálová.*

rozhodli, že po více než dvaceti letech dostaví silnici na Slovensko v místech mezi **Novou Lhotou** a slovenskou Starou Turou. „V cestovním a také turistickém ruchu to pro nás bude velká výhoda,“ komentoval v tisku rozhodnutí starosta **Nové Lhoty Antonín Okénka**. Radnici se rovněž podařilo získat 300 tisíc na vybudování dětského hřiště.

V **Louce** finišovaly práce na rekonstrukci kanalizace, které začaly na konci loňského roku. „Do země jsme na konci léta dávali veřejné osvětlení, místní rozhlas a také veřejnou telekomunikační síť,“ přiblížila starostka **Anna Vašicová**. V obci je také nové dětské hřiště.

se rozvody elektřiny a plynu, udělaly se nové omítky, střecha, postavily se dvě nové tělocvičny, vznikly moderní učebny chemie a fyziky i jazyková učebna.

Mezi tři vinařské obce našeho okresu patří také **Boršice u Blatnice**. Okresní tisk v této souvislosti pochvalně psal o novém vinařství dvojice **Zlomek & Vávra**. Jejich rulandské bílé totiž uspělo na několika významných výstavách. Úspěch sklídilo v **Blatnici**, **Polešovicích**, ale také na prestižní výstavě ve **Valticích**, kde bylo hodnoceno jako nejlepší rulandské bílé z České republiky.

Výrobce oleje a krmných směsí **Slovmlyn** v **Velké nad Veličkou**

Dušíčková pouť. *Poslední letošní poutí na Antonínku byla Dušíčková pouť, na které sloužil mši P. Petr Dujka z Uherského Hradiště. I přes nepříznivé počasí přišlo téměř tři sta lidí, kteří se po mši vydali s P. Dujkou a blatnickým farářem P. Zdeňkem Stodůlkou Křížovou cestu.*

FOTO: RB

vyhodit do kontejnerů či odvézt do sběrnny, vyhlásila radnice ve **Velké nad Veličkou**. Proto ještě letos začne stavět sběrný dvůr. „Sběrný dvůr nám tady chybí jako sůl. Když se nám proto podařilo získat na jeho vybudování dotace, okamžitě jsme podnikli patřičné kroky a nyní již máme vybraného i zhotovitele,“ radoval se v médiích starosta **Velké Jiří Pšurný**.

Hlučtí hasiči mají novou cisternovou automobilovou stříkačku. Stála přes 5,2 milionu korun, město poskytlo přes 2,7 milionu, ministerstvo vnitra dva miliony a **Zlínský kraj** půl milionu korun. Vozidlo má ve své výbavě například osvětlovací stožár řízený na dálku, asanační kropicí

Tonda Vrba, mimo jiné také organizátor řady zajímavých akcí, přichází s novou nabídkou. V neděli **14. prosince** pořádá předvánoční zpívání lidových sborů, muzik a sólistů z celého **Slovácka** s názvem **Došli sme k vám na koledu**. Místo - kulturní dům ve **Velké nad Veličkou**, čas 15.00 hodin. Pořad uvádí **Martin Kuchyňka** a **Tonda**. Vstupenky objednáte na tel. 518 329 201 anebo 608 813 592. Na tomto mobilním telefonu si můžete i objednat poslední lístky (a na cokoli se zeptat) na vyhledávaný **Horňácký ples**, který se uskuteční **24. ledna** v **brněnském hotelu Voroněž**. Informace najdete také na stránkách www.hornackyples.cz

RB

Ve Veselí nad Moravou se první listopadový víkend uskutečnil další ročník akce mladých umělců s názvem Szquarky day. Její součástí byla mimo jiné výstava obrazů, plastik a také přehlídka kapel. Na vernisáži zahrála cimbálová muzika, k ochutnání byly škvarky. Poté mohli hosté vidět slovenské divadlo Oproti.

V Ostrožské Lhotě rozjeli provoz čistírny odpadních vod. Její postavení bylo nejdražší finanční akcí v historii Lhoty, celkový rozpočet byl 40 milionů korun, devadesát procent z této částky šel z účtu státu. Lhotě velmi pomohl tehdejší ministr životního prostředí Libor Ambrozek (vlevo), který přijel i na otevření.

Zámecká galerie v Uherském Ostrohu se na čtrnáct srpnových dní proměnila v ateliér, kde tvořilo šest absolventů brněnské Fakulty výtvarných umění a pražské VŠUP v rámci malířského sympozia.

V Uherském Ostrohu jezdí auta v některých místech po nové silnici a chodci chodí po nových chodnících. Hotová je také rekonstrukce náměstí. Nynější stavba silnice a chodníku vyšla na 34 milionů korun, devadesát procent platil Evropský fond pro regionální rozvoj. Snímek je ze slavnostního otevření.

DDM Pastelka v Uherském Ostrohu uspořádal poslední říjnový den Zámecké bloudění. Na bloudění zámek se vydalo velké množství dětí, které si mohly také v Informačním centru Mikroregionu Ostrožsko udělat malá strašidla. O pestré činnosti Pastelky najdete zprávy na www.ddm-uhostroh.webz.cz.

Děti v Blatnici pod Svatým Antonínkem mají nové hřiště s pískovištěm, které je přímo v areálu mateřské školy. Peníze získala obec z vlastního rozpočtu a také od několika firem.

Žáci a učitelé ZUŠ Velká nad Veličkou reprezentovali svou školu a celé Hornácko v zahraničí. Nejdříve dětská cimbálová muzika vystoupila od 28. srpna do 2. září na významném festivalu Delta Open v Nowem Dwórze Gdańskem. Mezi největší zážitky určitě patřilo společné vystoupení s významným polským muzikantem, hercem a zpěvákem Samborem Dudzińskim a jeho Etno Funky Show na scéně Open Delta. Další cesta vedla na Myjavu, kde byl veřejný koncert věnovaný oslavám 160. výročí první Slovenské národní rady. Veličkou ZUŠ zde reprezentovali vybraní sólisté v několika vstupech. Jejich vystoupení přispělo k velmi dobré úrovni a slavnostnímu průběhu celého koncertu. Zúročila se tak dobrá vzájemná spolupráce mezi ZUŠ Myjava a ZUŠ Velká nad Veličkou. Snímek, který vidíte, vznikl při zastávce u Baltského moře.

Součástí výročí 100 let kostela v Ostrožské Lhotě byla zajímavá výstava výtvarných prací, inspirovaných duchovními tématy. Výstava byla velká a pestrá, první místo získala kresba lhotského kostela, kterou si můžete prohlédnout.

Připravili: RB, lip

Zámek Veselí: záchrana ze Slovenska?

Snažili jsme se zjistit, kdo stojí za rekonstrukcí zámku - tady jsou zcela aktuální informace

Fotografie modelu architektonického řešení zámku.

Autor: Michal Ureš - Studio Anarchitekt

Vizualizace - zakres studie obnovy zámku do letecké fotografie.

Autor: Petr Krejčík - Studio Anarchitekt

Slovensko místo Slovácka, poklus místo chůze. I tak by šlo možná popsat současnou situaci kolem veselského zámku. Ve společnosti Wessels, která zámek vlastní, totiž nastaly změny a noví většinou vlastníci ze Slovenska zatím dávají najevo, že mají větší chuť a možnosti opravit zámek než jejich předchůdci z Kunovic.

Proč věřit slibům

„Zámek bude za čtyři roky opravený,” hlásaly titulky novin a tomu odpovídala i slova zástupců slovenské společnosti, která nyní zámek většinou vlastní. Právě oni na prezentaci projektu 10. října zástupcům vedení města Veselí nad Moravou potvrdili, že společnost Wessels by ráda obnovu ukončila do konce roku 2012. Tento termín souvisí s „osobním cílem“ společníka firmy pana Hamaše, který bude mít v té době padesát let, a rád by oslavu tohoto jubilea uskutečnil už na obnoveném zámku.

Nalákán touto informací, snažil jsem se zjistit o rekonstrukci a společnosti, která se do ní pouští, co nejvíce informací. Z čeho tedy především plyne nynější naděje, že se se zámek začne konečně něco viditelného dít?

Stručně řečeno, naděje má jméno Emel. Právě firma Emel Bratislava s.r.o získala většinu ve společnosti Wessels s. r. o. , a od té doby je cítit kolem zámku více aktivity. Zároveň stále častěji vystupuje s informacemi o zámeckém záměru někdo jiný než paní Jelena Štěrbová, manželka známého podnikatele Štěrby z Kunovic - ti měli dříve ve společnosti Wessels většinu. Majetkový pohyb od Kunovic po Bratislavu je vidět i v Obchodním rejstříku. Elektronicky daný stav potvrdila našemu časopisu i Slovenka Ing. Eva Hamašová - Prvá.

„Váš pocit je správný, ve společnosti došlo k výrazným majetkovým změnám. A informace, které se aktuálně poskytují směrem ven, musí projít vnitřním firemním schválením“ uvedla.

Kdo zaplatí rekonstrukci? To zatím není jasné

Z dosavadní komunikace s ní mám pocit, že se společnost Wessels snaží být k veřejnosti poměrně otevřená. Ovšem tato otevřenost má svou hranici - a ta se týkala například mých dotazů, jak chce společnost financovat rekonstrukci, která bude jistě nesmírně nákladná.

„Co se týká financování rekon-

strukce zámku, dnes je skutečně předčasné hovořit o skladbě financování,” byla její odpověď. „Jde jednoznačně o soukromou investici a je tedy na investorech, z čeho v čase „vyskládá“ celkový potřebný objem, který navíc v této chvíli ani není ještě přesně známý. Víte, že to je až o ceně, která vyjde z nabídky budoucích dodavatelů,” podotkla. Samozřejmě mě zajímalo také to, co společnost Emel Bratislava dělá, případně, co by bylo možné uvést o jejím zástupci, panu Hamašovi.

Jeho žena tvrdí, že manžel je na informování o sobě velmi citlivý. „Nemá zájem o tento druh slávy, raději má skutky, které hovoří za něho. Proto jsme i zdrženliví v „pouštění“ informací o našich aktivitách v souvislosti se zámekem Veselí,” argumentuje a podobně stručná je i v informování o samotné firmě - odkazuje na Obchodní rejstřík.”

Učinil jsem tak tedy a zjistil, že činnost Emel Bratislava je značně pestrá, přesto by šlo najít jeden obor, kolem kterého se firma točí - informační technologie. Na internetu lze vidět zajímavě architektonicky řešené sídlo firmy. Dozvíte se také hlavní činnost firmy v současnosti. A tou je vývoj a prodej vlastního softwaru.

Co je zatím v souvislosti se zám-

kem jisté, je to, že kromě zájmového a cenného archeologického průzkumu zámku proběhla v minulém roce architektonická soutěž na rekonstrukci zámku, do níž bylo přihlášeno sedmáct návrhů řešení.

Další informace? Počkejte

První místo nebylo uděleno, druhé místo obsadilo pražské Studio Anarchitekt, které také bylo přizváno k následné spolupráci na opravě zámku. A vše nasvědčuje tomu, že Studio Anarchitekt na projektu pracuje.

„Projekt je v tuto chvíli ve fázi dokumentace pro územní řízení,” říká MgA. Soukup z této firmy. „Další data o projektu budou k dispozici po jeho úplném zveřejnění, asi začátkem příštího roku,” dodává a přikládá také dvě ukázky návrhu, které si můžete prohlédnout na vrchní části stránky.

Bude tedy tak zámek vypadat? „Existuje už několik „vývojových verzí“ budoucí podoby zámku, které s architektem konzultujeme, zlepšujeme, hledáme nejvhodnější řešení. V tomto okamžiku není ještě schválena ta definitivní,” zněla odpověď zástupců společnosti Wessels. Tolik tedy tyto nejnovější informace. Samozřejmě vás budeme v časopise o dalších novinkách informovat. **Radek Bartoniček**

Historie zámku - to jsou hlavně Chorinští

Kdo je hraběnka Maria Anna Ludwigstorff Chorinská, která přijela na „svůj“ veselský zámek?

Nebýt „hříček“ osudu a historických kotrmelců, byla by dnes Maria Anna Ludwigstorff Chorinská paní domácí v krásném zámku ve Veselí nad Moravou. Ve skutečnosti zámeckou paní není, a zámek, který zušlechťovali mnozí její předci, už mnoho let chátrá. Nedivme se proto, že když před několika týdny zámek procházela, byly jí vidět v očích slzy a s radostí poslouchala zprávy o tom, že historickou budovu by se mohlo podařit opravit. V následujícím textu se můžete více seznámit se životem dědičky rodu i s tím, proč tento rod o zámek vlastně přišel.

Tato návštěva mě zvláště mrzí. Když totiž paní Chorinská přijela v říjnu na návštěvu Veselí nad Moravou, neměl jsem o její přítomnosti ani ponětí. A když jsem si poté o její návštěvě přečetl, mnoho jsem se nedozvěděl. Vlastně se všude jen opakovala věta o tom, jak je ráda, že se zámek začne opravovat. A vzápětí logicky převažovaly informace o tom, jak samotná oprava bude vypadat.

Místo zámku těžký pracovní tábor a poté Vídeň

Jenže, kdo je tato paní, jak žije, jaký byl osud jejích příbuzných a předků? Proč už není majitelkou zámku? A bylo odebrání zámku rodině Chorinských spravedlivým činem nebo nebylo? Otázky se vršily a vršily, odpovědi se hledaly těžko, přesto se pokusím alespoň na některé odpovědět.

Musím se ovšem přiznat, že si hodně pomůžu Třebíčským deníkem, který o paní Chorinské přinesl zdaleka nejvíc informací. Paní hraběnka totiž nebyla při své říjnové cestě pouze ve Veselí nad Moravou, ale také na Vysočině, protože její rodiče vlastnili ještě zámek Sádek u Čáslavic. A právě tady v polovině října poskytl novinám rozhovor.

Vyplývá z něj, že do České republiky se podívala teprve podruhé od chvíle, kdy musela s rodiči v roce 1945 Československo opustit. Tento odchod byl přitom svízelný. Potomci rodu, který v naší zemi udělal mnoho dobrého, museli své nemovitosti opustit okamžitě po válce, do prosince 1945 žili v těžkých podmínkách pracovního tábora v Třebíči a poté odjeli do poválečné Vídně.

Dojatá hraběnka Maria Anna Ludwigstorff Chorinská při letošní říjnové prohlídce zchátralého veselského zámku.

„Začala jsem se žít jako překladatelka z francouzštiny a angličtiny. Pak jsem se vdala, v jednom roce se mi narodily dvě dcery. Manžel bohužel za deset let zemřel,“ říká v rozhovoru o svém životě. Dnes už má vnoučata, její potomci vlastní ve Vídni a v Salcburku restaurace. „Ráda sednu do svého Citroënu a vyrazím na návštěvu do Salcburku. Rychlá jízda autem, to je moje, klidně jedu sto šedesát,“ říká.

Když jsem si prohlížel fotky z její návštěvy na obou zámcích, usuzuji, že to pro ni nebyl zrovna příjemný zážitek. Zámky nejsou diplomatically řečeno - v nejlepším stavu, byť ten v Čáslavicích vy-

padá přece jen líp než veselský. „Vzpomínky na Veselí nad Moravou před válkou? To je koupání v řece, jízda na koni, tenis. Lumpárny se mě netýkaly, já jsem byla dost poslušné dítě,“ vzpomínala v Třebíčském deníku, ve kterém bohužel chybí informace o válečné a poválečné historii rodu.

Hraběnka i další museli pryč kvůli Benešovým dekretům

Snažím se tedy pít i po těchto informacích, mnoho jich není, více jich je ve vzpomínkách pamětníků než v dokumentech.

Nakonec ale narážím na prosbu

jednoho z těch, kdo nyní bývá s hraběnkou v kontaktu: „Prosím, cokoliv z její minulosti a minulosti příbuzných konzultujte s paní hraběnkou.“

Jenže před uzávěrkou tohoto vydání se mi už nepodařilo tyto informace konzultovat, proto se budu snažit tuto prosbu respektovat a zároveň čtenářům poskytnout několik základních informací.

Odchod rodu Chorinských byl dramatický. Otec paní hraběnky se podle některých názorů hlásil k německé národnosti, a tak po porážce fašistického Německa z Veselí utekl ještě před příchodem osvobozených vojsk. Existují ovšem svědectví, podle kterých několik místních lidí zachránil před koncentrákem.

Tehdy jednadvacetiletá hraběnka i s bratrem a svou matkou končí ve vzpomínaném pracovním táboře. Druhý bratr padl na frontě.

Po roce 1989 se Chorinští snažili získat svůj majetek zpět, soudili se, ale neuspěli. Soud rozhodl, že k odebrání majetku došlo podle Benešových dekretů. (Pro mladé: Dekrety tehdejšího prezidenta Beneše umožňovaly v mnoha případech odebrání majetku lidem, kteří byli označeni za nepřátele státu.)

Bratr paní hraběnky, který do Čech často jezdil, zemřel v roce 2004. Ona je tedy poslední z dětí rodičů, kteří v dlouhé historii rodu uzavřeli správu rodinného majetku. Ona jako poslední zůstává očitým svědkem toho, co se v zámku ve válečných letech odehrálo.

Radek Bartoníček

Novoveské slavení

750. výročí obce vyvrcholilo hody, výstavou Otmara Olivy i příjezdem miss

Už když jsem fotografoval řadu akcí v Ostrožské Nové Vsi, věděl jsem, že tamní dění by si zasloužilo celý časopis. Jenže do časopisu se musí vejít celé Ostrožsko a Horňácko, a tak nezbývá, než Novovešťany požádat o pochoopení pro pouhé dvě strany.

Řadu snímků, které jsem nafotil, si mohli místní prohlédnout ve svém obecním zpravodaji nebo na obecním webu. Tady v časopise se pokusím alespoň o náčrt toho, co Novovešťané absolvovali v posledních týdnech. A to se mi sem bohužel nevejde 40 let místní dechové hudby Novovešťanka, na kterou si musíte počkat do dalšího čísla. Přednost mají dřívější hody.

Kdo byli stárci

Mám-li psát o hodech, zajímalo mě, jaký zájem tady o ně vůbec je, jestli se najdou stárci a chasa, ochotní navázat na hodovou tradici.

Tedy stárci. Jmenují se Markéta Fejfarová a Zbyněk Vávra, oba mají k folkloru blízko, rádi jezdí do okolí po Besedách u cimbalu a rádi tancují. On hrál do patnácti na housle, potom ho hraní přestalo bavit, ale postupně získal k lidové hudbě vztah. „Proč? Asi je to v kouzlu cimbalové muziky a tanců, je v nich hodně různých kroků a variací, což se mi líbí. Navíc si zazpíváme a někde uvnitř prožijeme pěkné písničky,“ vysvětluje Zbyněk.

Markéta sedí vedle a souhlasně přikyvuje, zdá se, že jsou oba naladěni na stejnou notu. „V hodové chase jsem už několikrát tančila. Baví mě hudba i tanec. Zároveň jde o neustálé udržování tradic, což považuji za důležité. Někdo je musí udržovat, abychom si pamatovali svoji minulost,“ říká.

Zajímá mě, jak toto udržování vypadá, kolik mladých se mu věnuje. „Už je to slabší, určité

se nezapojuje celá obec, spíše menší skupiny. Většinou jsou to ti, kteří k tomu byli vedeni rodiči,“ odpovídá stárek.

Nástup mladých?

Přesto leccos navštěvuje tomu, že se mezi Novovešťany zvyšuje zájem o folklor. Je to vidět na početnějších hodové chasě i na hodovém průvodu. „Dobrý ročník a mají chuť,“ komentuje stručně zájem mladých o hody Tomáš Botek, který je dlouholetým členem hodové chasy. Podle něj je zájem mladých ovlivněn hodně tím, že už tančili i jejich rodiče.

V obci dokonce uvažují o tom, že by po dlouhé době měli stálý taneční soubor, kde by se mohli zájemci scházet. „Dříve nebyl nikdo, kdo by se tomu věnoval naplno,“ vysvětluje Tomáš.

Rád bych věděl, co říkají sami mladí, proč se o tradice zajímají a jak se jim chtějí věnovat. „Chytilo mě to, mám ráda folklor, líbí se mi

tanec, lidi, atmosféra,“ vysvětluje šestnáctiletá Andrea. „Super, je to fajn, vznikají přátelství. Tady se sejdou lidi a rozumí si. Navíc babičky se nám o kroje výborně starají, všechno nachystaly, vyžehlily,“ přidává se osmnáctiletá Iva a rozvykládá se o tom, že má kroj po prababičce, která před půl rokem zemřela. „Díky kroji s ní cítím jakousi spojitost,“ podotýká.

Rok novoveských slavností se opravdu vydařil. Novovešťané ukázali, že se umí bavit a mají k sobě snad i blíž. Uvidíme, jaký bude následující „obyčejný“ rok, kdy bude více záležet na iniciativě samotných lidí, než na plánovaných radničních akcích a radniční pokladně, která je logicky při různých obecních výročních otevřena více než ve „všední roky“.

Text a foto: RB

(mnohé další fotky najdete na www.slovackoDNES.cz)

Návštěva miss

Novovešťané se mohou pochlubit ještě jednou zajímavou akcí. Místní rodačka, módní návrhářka Marie Zelená (na snímku vlevo vedle novoveského starosty) totiž přivezla finalistky soutěže Miss Europe & World Junior.

Krásné dívky z desítek zemí světa samozřejmě přitáhly velkou pozornost diváků, a stavění máje, na které zrovna přijely,

se zřejmě ještě nikdy nesetkala s tak velkým zájmem. Večer dívky navštívily místní hodovou zábavu a některé si zatančily s krojovanými členy hodové

chasy. Druhý den už odlétaly do Barcelony, kde se nalodily na oceánskou loď Norwegian Gem. Během plavby po Středozezemním moří (a zastávek v Itálii, Francii,

na Maltě a ve Španělsku) se pak konalo světové finále soutěže. Výsledek? První se umístila dívka z Venezuely, druhá ze Slovenska a třetí byla česká dívka.

Výstava Otmara Olivy

Nestává se často, aby v našem regionu vystavovala tak mimořádná osobnost, jakou je akademický sochař Otmara Oliva. Novovešťanům se podařilo Otmara Olivu „přilákat“ a uspořádat výstavu jeho sakrálních předmětů - což je především zásluha Jana Botka, který tyto „lahůdky“ lidem servíruje.

Bohužel, na vernisáž přišlo málo lidí, což byla škoda, protože mohli poznat, jak skromnou bytostí sochař Oliva je a zároveň se mohli dozvědět mnoho o jeho práci. Ke cti Novovešťanů musím dodat, že v další dny se jich přišly podívat stovky.

Otmara Oliva patří ve svém oboru ke špičkovým umělcům. Jak známo, jeho rozsáhlé dílo můžeme najít na mnoha prestižních místech, například v soukromé papežské kapli ve Vatikánu.

Na tomto muži není ale cenné „pouze“ jeho dílo, ale také občanské postoje. Otmara Oliva si vždy uchoval svou vnitřní svobodu, což je patrné také na jeho pracích, kdy nikdy nepodléhal dobovým konvencím.

Teď nyní trošku odbočím. Novovešťanům totiž citelně chybí lepší výstavní prostory. Podali sice projekt, ale bohužel neuspěli. Škoda, že někdo nevysvětlil lidem, kteří peníze rozdělávali, že novovešský projekt měl svůj velký smysl a výstavní prostory by nezůstávaly prázdné. **RB**

Novodobé hrdinky ze Slovenska

Slovácko se nepochybně mění. A výrazně to můžeme poznat i podle práce na polích

Zima nezima, déšť neděšť, horko nehorko, tyto ženy ze Slovenska čeká den co den odvoz na pole a tvrdá práce. Nebýt jich, kdoví, kdo by na polích Slovácka pracoval. FOTO: RB

Bylo počasí, že byste i toho pověstného psa nechali raději vrčet doma u kamen a ven byste se dívali nanejvýš přes okno. Zima, vítr, déšť. A v tomto počasí si představte necelou dvacítku ženských, které na poli zápasí s velkými „balóny“ zelí, zvedají je ze zablácené země a házejí na vlečku.

Vypadá to jako nikdy nekončící práce, podíváte se na pole a oči konce nedovídí. Všude samé zelí. A i když tyto ženy jednou na ten konec přijdou, bude na ně čekat další práce, další pole, další nepříznivé počasí. O několik dnů později jsem je mimochodem viděl v řepě. Nedivte se proto, jestliže je v titulku označuji za hrdinky.

Kdo jsou vlastně tyto hrdinky? „Sme od Turzovky,“ odpovídají, když jsem se za nimi vydal na pole. Slovenské městečko, známé především jako poutní místo, kde se zjevila Panna Maria. Pracující ženy ale nemluví ani tak o tomto zjevení, jako spíše o tom, že v regionu je minimum práce. Proto jezdí k nám na Slovácko a snaží si vydělat.

„Strašná robota,“ prohodí stručně o svém nynějším zaměstnání. Ty starší jsou už zvyklé, na Slovácku nejsou zjevně poprvé, horší je to

s těmi mladšími, které si na takovou práci zvykají hůř.

„Som tu naposledy, robota ako blázon za pár korún. Toto nie je zaplatená práca,“ říká mi jedna z těch mladších. „Poviem vám, každá koruna je zaslúžená a obrátená zo všetkých strán,“ dodává.

Většina pracuje ve čtrnáctidenních turnusech, od šesti do poledne, potom přestávka na oběd a v šest odpoledne je z pole odváží traktor.

V řepě, cibuli, na meruňkách, ve vinohradech. V horku i v zimě. Když jsem jel v létě po silnici, slunce rozpalovalo asfalt a ony se uprostřed širošířého pole posunovaly s motýčkou jakoby neznatelně dál a dál.

„Nechceme vás nechat zahynút od hladu“

Do devadesátých let minulého století to bylo tady na Slovácku jednoduché. V každé vesnici jste mohli najít řadu žen, které na poli prakticky žily. Během dne na družstevním, navečer na svém vlastním. Bylo tomu tak desítky let a vynecháme-li éru družstev, tak i stovky let. Pole prostě patřilo k člověku. Život se ale změnil,

místní ženy dělají na poli stále méně - maximálně tak na vlastním.

Čekat, že by se na pole vrátily ženy z okolních vesnic, z celého Slovácka, Moravy, natož z Čech, by bylo marné. I když, kdoví, co budoucnost přinese.

Teď jsou „dopravovány“ ženy ze Slovenska, slovenská pracovní síla zatím ještě stále napomáhá české i moravské prosperitě.

„My vás, Moravákov, berieme stále ako bratov. Nechceme vás nechat zahynút od hladu. Preto

Dvě fotky v zelí jsou z letošního podzimu, spodní foto vlevo je z loňského léta. FOTO: RB

vám chodíme pomáhať,“ volá na mě s úsměvem jedna z žen, která velkým nožem odřezává vršek zelí.

Skoro mám pocit, že všechno se nám nějak podařilo nahradit, jen tato nevděčná práce na poli se příliš nezměnila. Hrajeme si na dožínky, hody, fašanky i kosení spojené se zpíváním. Jen práce na poli zůstává pro tyto ženy stále stejná a tvrdá.

Radek Bartoníček

Dávné fotky z Javorníku

Listujeme nádhernou knihou fotografa Otakara Bučiny

Téměř sedmdesát let už uteklo od chvíle, kdy se Ferdinand Bučina procházel po Javorníku, povídal si s místními lidmi a také je fotil. Vznikla nádherná knížka Lidé z Javorníka, která nemá u nás v regionu dodnes konkurenci.

„Vždy milé je povídání se starými lidmi, když zajdeme k některé stařence, která už nese břímě života sama, a pamatuje tolik věcí ze života javornických ujců a tetiček, že její vyprávěné vzpomínky jsou jako nejpoutavější kniha, kterou čteme,” píše Ferdinand Bučina a zároveň přikládá krásnou fotografii této stařenky. Od první chvíle, co jsem knížku

náhodně uviděl, chtěl jsem ji přiblížit právě vám, čtenářům našeho časopisu.

Je opravdu nádherná! A není divu, že sehnat ji prakticky nemožné. V domácnostech, kde ji mají, patří mezi nejcennější dědictví. Můžete v ní listovat, můžete ji otevřít na kterékoliv stránce, vždy pocítíte úžas nad publikovanými fotkami. Jsou nejen bezchybné svojí technickou kvalitou, ale především nadchnou tvářemi těch, kdo jsou na fotografiích: děti při hrách, lidé v kostele nebo při práci, dospívající mládež, strýčci, tetičky, dědáci. A u řady fotografií je právě také text, z něhož cítíte, s jakou pokorou Ferdinand Bučina k lidem z Javorníku přistupoval.

„Kdo jsou ti lidé z Javorníka?” ptá se v knize a hned si odpovídá. *„Jsou to děti, muži a ženy, mladí i stařeny - všichni ti, jejichž otcové před sedmi sty lety zařali své pantoky do ohromných*

javorů, rostoucích na rozsochách Bílých Karpat. Z rozmachů těch sekyr vzešel ten jejich Javorník - neochvějná tvrz silné, evangelické víry a věčné požehnání práce.”

Čtete-li tato slova, uvěříte snadno i slovům, která jsou vytištěna na obalu knihy: *„Autor tohoto díla naučil se vidět svět a život lidí z tohoto nezapomenutelného a krásného kraje, a všechny své dojmy vyjádřil v krásných obrazech, k nimž upřímnými slovy mluví o životě a lidovém umění tohoto dobrého lidu.”*

Díky Ferdinandu Bučinovi se tak můžete seznámit například s tehdejší malou holčičkou Kačenkou Jurenovou (kterou fotil, když obdivovala první květy podbělu), mladíky Martinem Šachou, Štěpánem Sřahelem a Pavlem Orságem, stařenkou Lipárovou či Laťákovou, dědou Rumíškem nebo stařečkem Minaríkem. *„Jak jsem starý? Ej*

Bože, já měl 74 roků a za svého života sem sa už moc narobil,” zaznamenal stařečkovu odpověď Bučina.

A podobně laskavý je Bučinův text u fotografie z javornického kostela, kdy věřící „tetičky“ zachytil pohledem shora. *„Všem utrpením navzdory sílila jejich víra, a utvrdila na ocel ty nepoddajné hlavy lidí z Javorníka, kteří se tu sklánějí ke kancionálům dávných předků, a jsou vděční za trampoty i sporé radosti tohoto světa, pro ně je život tak krásný!”* napsal fotograf pod fotku.

Kdykoliv si tuto knihu prohlížím, myslím na to, jak není třeba k zachycení lidského života žádná špičková technika. Dokonce bych dodal, že s příchodem dnešní supermoderní techniky a digitálních fotografií sice chrlíme tisíce a tisíce snímků, avšak těch skutečně cenných je jen nepatrný zlomek.

RB

Vzpomínka na „velkou válku“

Z Velké nad Veličkou odešly bojovat do první světové války stovky mužů

U příležitosti devadesátého výročí konce první světové války bychom rádi vzpomněli na naše předky z Ostrožska a Horňácka, kteří v této válce bojovali nebo v ní padli. Zastavme se alespoň na chvíli u pomníků, které na počest těchto mužů najdeme v každé obci či městě. A jako vzpomínku přinášíme také následující text pana Martina Dosoudila, který píše o mužích z Velké nad Veličkou.

Prožili jsme den výročí skončení jednoho z největších válečných konfliktů minulého století – ukončení I. světové války – které se do paměti tehdy žijících obyvatel Velké zapsala pod názvem „Velká válka“. Den, který pro mnohé znamenal ukončení nekonečných dnů utrpení, strádání a odloučení od svých blízkých a přátel.

Současné generace mladých by neměly zapomínat na všechny ty Janošky, Hudečky, Supy, Slováky a mnohé další, kteří se obětovali za svou zem a kteří se svými činy nemalou měrou zasloužili o vznik nového státu.

Nyní, v době tohoto výročí, je ta pravá chvíle zavzpomínat na všechny ty sousedy, sloužící na západní, jižní a východní frontě válečného konfliktu, jenž po sobě zanechal jen spoustu obětí, škod na majetku a především množství otřesených lidí, kteří se několik let obávali o své blízké, manžely, bratry, kamarády, ale také sami o sebe.

Na frontu odešlo všech šest bratrů

Jaké byly tedy osudy alespoň některých z těch, kteří odešli z Velké na jednotlivé válečné fronty? Zde jsou jejich příběhy – i když jen velmi stručné, přesto přibližující osudy několika jednotlivců, jež by neměly zapadnout.

Z rodiny Hudečkovy nastoupilo na fronty první světové války všech šest bratrů (čtyři z nich vstoupili do legií) – Jaroslav, Jan, Jiří, Cyril, Dušan a Martin.

Jiří Hudeček nastoupil na východní frontu do Ruska, kde následně vstoupil do Čs. legií.

Jaroslav Hudeček který narukoval v roce 1915, vstoupil (po zajetí) do Čs. legií ve Francii.

Jan Hudeček se po čtyři roky účastnil bojů v Rusku jako příslušník dělostřelectva u Čs. legií.

Cyril Hudeček, student medicíny, zemřel jako poručík v Chersonu u Oděsy (na tyfus) v roce 1918.

Dušan Hudeček, student reálné školy, padl v bitvě u Zborova v roce 1917 (bylo mu teprve 21 let) coby příslušník Čs. legií v Rusku. Martin Hudeček, nejmladší z bratrů, působil na jižní, balkánské, frontě.

Kromě Hudečků se k legiím přidali i další občané Velké – ne všichni se však vrátili zpět živí. Mezi ty, kterým se návrat do rodné vlasti nepodařil, patřili Janoška Metoděj, jenž padl v roce 1918 na ruské frontě u Jekatěrinburku (ve stáří pouhých 23 let) a Žalmánek Pavel – příslušník francouzských

legií – padl v roce 1918 u Terronu (23 let).

Naštěstí bylo více těch, kterým se podařilo přežít všechny útrapy válečného masakru a mohli se postupně navracet do své „nové“ vlasti. Obecní kronika Velké nad Veličkou nám nabízí seznam všech legionářů navrátilivších se do roku 1920. Mezi nimi najdeme jména jako Buzík, Čajka, Kohút, Migota, Pavliska, Psík, Petřík či Bureš.

Dva pomníky pro padlé

Kromě legionářů z Velké narukovalo do rakouské armády několik dalších stovek sousedů. V přesném počtu se prameny mírně rozcházejí. Zatímco kronika městečka Velká uvádí počet odešlých vojáků přes 300, mně

se podařilo objevit v okresním archivu v Hodoníně dokument, který udává počet vojáků z Velké asi 400. Narukovalo tedy asi 350 – 400 mužů, domů se jich však vrátilo o 42 méně. Těmto 42 padlým sousedům byl v roce 1934 postaven a následně slavnostně odhalen pomník s jejich jmény. Pomníky byly ve skutečnosti dva – jeden byl slavnostně odhalen před obecní školou, druhý, spíše soukromého rázu, nechal v roce 1934 postavit u kostela farář Otto Galusek. Vzhledem k tomu, že pomník stojící u kostela nechali zřídit sousedé římskokatolického vyznání, nejsou na něm zaznamenána všechna jména padlých, ale jen katolíci – je zde tedy vyryto celkem 24 jmen.

Mše a poté fronta

Jaká byla tedy jména těch, kteří položili životy za své rodiny, bratry a na něž bychom neměli tak rychle zapomínat? Vedle výše zmíněných legionářů jsou na pomníku zaznamenána tato jména:

Buzík Jan, Čajka Jan, Čambal Martin, Hromek Jiří, Janás Jan, Janoška Tomáš, Janoška Jan, Janoš Jan, Kohút Jan, Krchák Jan, Kučera Jiří, Kuchyňka Martin, Lipár Jan, Migota Pavel, Novák František, Pavlátka Antonín, Pavlinec Jiří, Pešek František, Pešek Jan, Pytel Jiří, Rumíšek Tomáš, Sekerka Jiří, Spitz Jindřich, Slovák Josef, Sťahlík Jan, Pospíšil Vojtěch, Sťahlík Martin, Sup František, Šácha Tomáš, Štefánek Jan, Trn Jan, Vrana Jaroslav, Vrabec Jan, Wiche (Vícha) František, Zdeněk Pavel, Žalmánek Pavel, Haas Ervín.

A kdy vlastně začaly odvody místních obyvatel na frontu? První z nich se uskutečnil 1. září 1914.

Od rána se začalo místní obyvatelstvo scházet na veřejných prostranstvích, aby spolu živě diskutovalo o nastalé situaci. Celý den probíhaly přípravy na vypravení 62 mužů, kterých se mobilizační nařízení týkalo.

Konala se pro ně na dlouhou dobu poslední ranní mše ve zdejší kostele, již se účastnilo velké množství obyvatel. Loučení probíhalo i během odpoledne, kdy byla pronesena slavnostní promluva a uděleno požehnání. Další odvodů pak pokračovaly v děsivě krátkých intervalech – jen za roky 1914 a 1915 bylo odvedeno 121 mužů. Ani v dalších letech se toto číslo nezmenšovalo. Odvodní povinnost se týkala chlapců od 17 let po muže ve věku 50 let. K odvodu tak byly volány ročníky narození 1864 – 1897.

Nezapomeneme?

Dnešní generace, které neprožili ani zlomek strašného utrpení, které se každodenně valilo na sousedy bojující na jednotlivých frontách, není mnohdy sama schopna dost dobře ocenit, co pro ně jejich pradědové a dědové dokázali udělat. A tak nezbývá než doufat, že se nikdy nenaplní slova španělského spisovatele Javiera Cercase, který napsal:

„Nikdo si na ně nevzpomene. Nikdo si ani nevzpomene, proč umřeli, proč neměli ženu a děti a pokoj, kam svítí slunce. Nikdo, a ze všeho nejmíň ty lidi, za které bojovali.“

Text a foto: Martin Dosoudil

Koho jsme letos volili

V našem regionu volíme především sociální demokracii a křesťanské demokraty. Za senátorku jsme si vybrali většinou členku ČSSD.

Volby do krajských zastupitelstev a do senátu skončily, a my můžeme porovnat výsledky v našich dvou mikoregionech. Myslím, že je zajímavé se na to podívat, protože podle výsledků lze usuzovat, jaká „skladba“ lidí v tom kterém místě žije a jakého politického „smýšlení“ jsme. Jen připomínám, že lidé na Ostrožsku volili vedení Zlínského kraje, na Hornácku vedení Jihomoravského kraje. Na Zlínsku vyhrála ČSSD, jejímž lídrem byl Stanislav Mišák, na jihu Moravy rovněž vyhrála ČSSD, jejímž lídrem byl dosavadní šéf poslaneckého klubu strany Michal Hašek.

Senátorský obvod máme společný. Předcházejících šest let jsme měli senátora za KDU-ČSL Josefa Vaculíka, nyní jej porazila na příštích šest let členka ČSSD Doupovcová.

V tabulce je vyznačeno, kolik procent hlasů získali dva senátní soupeři v druhém kole senátních voleb. Další dvě čísla znázorňují, kolik procent hlasů do zastupitelstev získala vítězná strana a kolik strana druhá v pořadí. Většinou zvítězila ČSSD, druhá byla KDU-ČSL, ve Velké nad Veličkou skončili komunisté třetí jen o pouhé dva hlasy. ODS skončila v řadě míst, především na Hornácku, až čtvrtá za komunisty.

RB

Veselí nad M. - Doupovcová 62.90%, Vaculík 37.09%, ČSSD 40.71%, KDU-ČSL 21.71%

Uherský Ostroh - Doupovcová 61.89, Vaculík 38.10, ČSSD 41.14, ODS 19.43

Hluk - Doupovcová 50.84, Vaculík 49.15, ČSSD 31.43, ODS 24.80

Ostrožská Nová Ves - Doupovcová 49.58, Vaculík 50.41, ČSSD 27.88, ODS 24.29

Blatnice - Doupovcová 42.68, Vaculík 57.31, KDU-ČSL 39.24, ČSSD 24.96

Boršice u Blatnice - Doupovcová 50.52, Vaculík 49.47, ČSSD 28.69, ODS 26.58

Ostrožská Lhota - Doupovcová 46.38, Vaculík 53.61, ČSSD 30.21, KDU-ČSL 27.83

Blatnička - Doupovcová 37.37, Vaculík 62.62, KDU-ČSL 49.32, ČSSD 19.59

Velká nad Veličkou - Doupovcová 58.80, Vaculík 41.19, ČSSD 33.86, KDU-ČSL 20.73

Louka - Doupovcová 56.75, Vaculík 43.24, KDU-ČSL 35.88, ČSSD 34.35

Lipov - Doupovcová 55.93, Vaculík 44.06, ČSSD 40.70, KDU-ČSL 31.89

Kuželov - Doupovcová 26.61, Vaculík 73.38, KDU-ČSL 55.17, ČSSD 16.55

Javorník - Doupovcová 53.07, Vaculík 46.92, ČSSD 43.02, KDU-ČSL 18.70

Hrubá Vrbka - Doupovcová 47.65, Vaculík 52.34, KDU-ČSL 45.00, ČSSD 28.50

Malá Vrbka - Doupovcová 60.34, Vaculík 39.65, ČSSD 51.51, KDU-ČSL 25.75

Suchov - Doupovcová 84.78, Vaculík 15.21, ČSSD 37.75, ODS 21.42

Nová Lhota - Doupovcová 52.00, Vaculík 48.00, KDU-ČSL 36.70, ČSSD 33.54

Biřmování v Lipově

Přes dvacet dívek a chlapců učinilo důležité životní rozhodnutí

Podruhé se v tomto časopise vracím k biřmování na Slovácku (poprvé to bylo v čísle 4 z Ostrožské Lhoty). Zároveň ale vyslovuji podruhé svou obavu, zda lze vůbec slovy přiblížit tak citlivou a soukromou věc, jakou biřmování je.

Podívejte se na horní fotografii lipovského kostela, prosvětleného sluncem, které dopadá na věřící. Je to nezvyklý kostel, od jiných se liší především dlouhým dřevěným „balkonem“ po obou stranách vnitřního prostoru. Právě z rohu tohoto balkonu hrála schola z Louky, jejíž muzika se rozléhala po celém kostele. Biřmovanci stáli ještě venku, přes dvacet dívek a chlapců z Lipova i vedlejší Louky. Až na jednoho všichni v krojích. Několik příjmení se opakovalo, šlo o sourozence či vzdálené příbuzné. Některé tváře znám, nebyli bychom na Horňácku, aby někteří z nich nezpívali nebo nehráli na nějaký hudební nástroj.

Když s nimi mluvím, je mi jasné, že tady nejde o žádnou přetvářku, biřmování si každý svobodně vbral a těší se na to. Už od minulého

roku se pravidelně scházeli, aby se na dnešní den připravili.

Děkování rodičům a také kmotrům

Kostel není možná překvapivě plný, když se ale začne zpívat, zpívají snad úplně všichni – a to není v kostelích zrovna obvyklé. Mši svatou slouží světící biskup Josef Hrdlička společně s P. Martinem Mališkou, vytáhlým farářem, který pečuje o farnost v Lipově i Louce. „Vítajte u nás v Lipově,“ vítá biskupa starosta. Začíná mše, kterou by šlo stěžít přiblížit slovy, zmíním snad jen něco z kázání.

Světící biskup Josef Hrdlička mluví o kmotrech („Říká se, že kmoťr má být na cestě víry aspoň o krok před svým biřmovancem.“), děkuje rodičům a prarodičům za výchovu dětí, mluví také o dopisech, které vždy před biřmováním píší mladí věřící svému biskupovi, v tomto případě světícímu biskupovi. Děkuje, že se v dopisech objevuje láska k rodinnému prostředí, místnímu knězi i Horňácku, kde biřmovanci vyrůstají.

„Jste ve věku, kdy se člověk rozhoduje o svém povolání, o rozvoji svých darů. Jste ve věku, kdy se budete rozhodovat také o své životní lásce, o tom, jak budovat svou rodinu,“ říká biskup. „K tomu všemu potřebujeme ducha dobré rady, ducha moudrosti, ducha síly, ducha umění, ducha bázně Boží. Z těchto infuzí lásky se rodí ty největší věci.“

Stejně jako celá mše, také její konec je dojemný. Biřmovanci se staví vedle sebe a přidávají se svým zpěvem ke zpěvu scholy. Když dozpívají, společně s biskupem zvedají hlavy, otáčejí se ke schole a děkují potleskem.

Nestydím se

Příjemná atmosféra se z kostela přenáší ven, věřící si povídají nebo se fotí. Dávám se do řeči s Marcelou Čerešňákovou, zajímá mě, jak se na její vztah k víře dívají spolužáci na gymnáziu, protože i na Slovácku věřících mezi mladými ubývá.

„Já se za svou víru nestydím, ani se o ní nebojím mluvit,“ říká a vzpomíná, jaký vliv na ni mělo to, že se narodila do

křesťanské rodiny. „Tím, že jsem chodila v posledních měsících na přípravu k biřmování, se můj vztah k Bohu ještě více upevnil,“ dodává.

O Lipovu by šlo psát dál, toho zajímavého se tam děje mnoho. O tom ale zase příště.

Text a foto: Radek Bartoniček

(další fotky najdete na adrese www.slovackoDNES.cz)

Slavný Veselan z Holandska

Veselí nad Moravou ocenilo rodáka, který většinu života sloužil své zemi v Holandsku

Setkání s pětáosmdesátiletým profesorem Ivanem Gaďourkem začalo poněkud rozpačitě a tak nějak „po slovácku“.

Dáváme si schůzku v neděli v devět ráno - jen několik hodin předtím, co pan Gaďourek převezme čestné občanství města Veselí nad Moravou, kde žil do svých pětadvaceti let.

Chceme se někde posadit, ale je to téměř nemožné, ve Veselí není zřejmě jediné místo, kde by se dalo v neděli dopoledne pohodlně usadit a dát si třeba kávu. Hotel, ve kterém je vzácný host ubytován (jeden z mála, co ve městě existují), vypadá nehostinně, žádnou restauraci či kavárnu nemá otevřeno, zbývá jen nedaleký nonstop bar s hernou, ale když nahlédneme, je nám jasné, že tam opravdu ne. Nakonec nás pan Gaďourek zavede ke svým přátelům ze Sokola.

Jak symbolické: on který žije desítky let v zahraničí, zachraňuje nás, takřka domácí...

„Nebyl jsem utečenec“

Povídání může začít, trvá asi dvě hodiny a když skončíme, je nám jasné, že k vyličení života našeho hosta bychom potřebovali několik sezení.

To ale není možné, pan Gaďourek přijel se svými dcerami a druhý den se už vracel zpátky do Nizozemí. Loučíme se a po skončení rozhovoru přemýšlíme, jak pana Gaďourka čtenářům nejlépe přiblížit.

Nabízíme vám tedy tuto stručnou charakteristiku: Profesor Ivan Gaďourek, významný Čech a držitel řady ocenění, muž, který doma i v zahraničí bojoval za svou vlast během nacistické a komunistické opozice i po příchodu svobody, ctitel Masaryka, vynikající sociolog, vážený občan Nizozemského království.

Profesor Ivan Gaďourek v den, kdy získal čestné občanství Veselí nad Moravou, 26. říjen 2008.
FOTO: RB

„Snažil jsem se pracovat pro vlast,“ zní zřejmě klíčová věta tohoto muže, výsostného demokrata, který si nikdy nedělal iluze o nacismu nebo komunismu.

Jako mladík toužil po vzdělání, hltal Masaryka („...přijal jsem jeho přesvědčení, že neodporujeme-li zlu, pak v lidech, kteří jsou zlu nakloněni, špatné lidské stránky jen podporujeme...“), poslouchal britskou BBC a za studií zažil, když nacisté zavřeli vysoké školy a on společně s mnoha dalšími musel nastoupit do zbrojovky.

Komunistický puč v roce 1948 nesl těžce, po domluvě s kamarády se rozhodl odejít tajně do zahraničí, přes Německo do Holandska. „Nebyl jsem utečenec. Odcházel jsem ze země vědomě. Měli jsme skupinu a řekli si, že

polovina zůstane doma a bude posílat zprávy, a druhá půjde do zahraničí informovat svět. Nešel jsem z nouze, ale z přesvědčení,“ vysvětluje.

Pan Gaďourek měl mnoho kontaktů, v Československu byl hodně činný. Ještě před uchopením moci komunisty byl mimo jiné předsedou studentů brněnské filozofické fakulty, podílel se na přípravě Světového studentského kongresu v Praze, v Brně měl řadu známých v Anglickém institutu, který navštěvoval.

Život v Holandsku

Když se objevil v Holandsku, začal se věnovat naplno sociologii a také pracovat pro svou rodnou vlast. Podílel se na založení Československého zahraničního ústavu v exilu se

sídlem v Haagu a zároveň vydával exilový časopis Tribuna, který rozesílal na tisíce adres po celém světě. Stal se tak jedním z nejinformovanějších Čechoslováků v zahraničí, a to právě díky kontaktům za železnou oponou.

Brzy také napsal knihu o tom, jak komunismus přetváří svobodnou společnost. Šlo o jednu z prvních knih, ze které se Západ dozvěděl o zločinech v Československu. Pan Gaďourek v padesátých a šedesátých letech dál vydával Tribunu, zároveň se stále více věnoval sociologii a propracoval se až mezi uznávané kapacity. Po roce 1990 opět přispěchal své rodné vlasti na pomoc.

Dnes patří k nejuznávanějším sociologům v Nizozemí, je členem Královské akademie věd a nauk a nositelem čestných doktorátů na univerzitách v Utrechtu a Brně.

O životě profesora Gaďourka by šlo vydat velký román. Zažil v životě opravdu mnoho, velké radosti i velká zklamání, to když třeba po roce 1990 zjistil, že jeden z jeho největších kamarádů byl ve skutečnosti agent StB, který působil pohromu v protikomunistické opozici, nebo když paradoxně v Holandsku zažil u svých studentů, že ve velkém čtou nekriticky Marxe a komunistický tisk.

Dnes už se sociologii ani politologii nevěnuje, napsal knihu svých vzpomínek Cestou Komenského a nyní se stará o domácnost, čte si, chodí na internet, dívá se na televizi - a často vzpomíná na svou ženu, která loni zemřela a s níž žil šedesát let.

„Měli jsme pech, že náš první prezident byl Masaryk. Nikdo po něm už nebyl takovou osobností,“ ohlíží se za životem země, které se snažil vždy dělat čest.

**Radek Bartoníček,
Zuzana Lipárová**

Boršické hledání kořenů začalo

Boršice u Blatnice slavily 725. výročí první písemné zmínky o obci

Mužský sbor v Boršicích u Blatnice nechce „pouze“ vystupovat. Jeho snahou je vrátit do Boršic více života, vrátit sem povědomí historických kořenů. Program sboru v boršickém kulturáku se tak částečně změnil v „osvětové“ seznamování místních s historií Boršic. **FOTO: RB**

Mohl bych se nyní rozepsat o oslavách výročí obce, protože oslavy to byly opravdu velké a letos určitě i jedny z největších na Slovácku. Mohl bych popisovat jednotlivá vystoupení výborných souborů, mohl bych chválit ukázkou jízdy králů z Kunovic, nadšeně popisovat vynikající představení verbířů celého Slovácka a s radostí počítat, kolik krojovaných se předvedlo při krojované přehlídce.

O tom všem bych mohl psát, ale bojím se jednoho – nic z toho by vám nedalo jedinou zprávu o samotných Boršicích.

Jenže právě o tom bych se chtěl tady na několika málo řádcích rozepsat. Právě to považuji za mno-

hem důležitější, než kdyby třeba přijeli i samotní „umělci z Prahy“ a přišla na ně celá obec.

Na život místních lidí by to patrně nemělo vůbec žádný vliv, zatímco v případě oslav výročí obce by to mělo být jinak - minimálně několik Boršičanů si od nich slibovalo, že rozproudí život v obci, aby přestala platit věta, kterou jsem slyšel od mnoha místních.

„Tady zdechl pes. Tady není téměř kam chodit. Tady je to bez života. Jak chcete oživit mrtvolu?“ Přesně tak a podobně zněly věty, které jsem slyšel.

Omlouvám se tedy všem hostujícím muzikantům, zpěvákům a tanečnickům, že se o jejich návštěvě v Boršicích nezmíním,

i když i oni určitě přispěli k tomu, že se Boršice po oslavách budou možná postupně měnit v jiné Boršice než před oslavami.

Myslím, že bych se měl při psaní o hledání boršických kořenů „odpíchnout“ pořadem místního mužského sboru Boršičané. Nešlo totiž jen tak o nějaké obyčejné vystoupení. V tomto případě šlo o víc, také proto titulky mého článku „Boršické hledání kořenů začalo“.

Právě vznik mužského sboru letos v lednu byl reakcí na „zmrtnění“ Boršic, několik málo chlapů se tomuto stavu postavilo a pokusili se o pomalou změnu.

Když se poprvé sešli, vůbec netušili, jestli se nesešli i napos-

ledy. Starosta, farář, varhaník z kostela, několik dalších mužů. V kulturáku, kde si dali sraz, byla velká zima, neměli písničky ani žádné velké představy. Jenže uteklo několik měsíců a teď, při oslavách obce, mají své první vystoupení doma v Boršicích.

A právě tady skutečně nastalo seznamování Boršičanů se svou vlastní kulturní historií, nenápadné uvědomování si toho, že zpěv a tanec (a tím i pospolitost místních lidí) tady měly kdysi své pevné místo.

Tento večer děláme pro vás

Jak bude toto hledání pokračovat, těžko říci. Dosavadní činnost sboru i samotné oslavy dávají naději, že se život v Boršicích - alespoň u některých lidí - pozmění.

Například na představení sboru se několik desítek Boršičanů (byť jich nebylo až tak moc) přece jen zvedlo od televize a přišlo, což je pro začátek to nejdůležitější.

Mohli si tak nejen poslechnout „svůj“ mužský sbor (který mimochodem doprovázejí velké pochvaly odborníků), ale hlavně díky pouštěným zvukovým nahrávkám, videonahrávkám a fotografiím se mohli podívat do minulosti, na chvíli se setkat se svými předky i svojí historií, mohli si uvědomit, že nežijí v žádném bezduchem místě na okraji Bílých Karpat.

Kolik z nich před tímto večerním programem vědělo, že přímo v Boršicích vznikla v minulosti

Alena Hrabalová připravila s manželem výstavu krojů, fotek i dalších věcí.

Milan Stašek z Kunovic dokázal přiblížit Boršičanům atmosféru jízdy králů.

A Boršičané si mohli poslechnout také svého rodáka Radima Vojtka s CM Pramének.

Představili se i nejlepší verbíři Slovácka - a byli opravdu výborní. **FOTO: RB**

řada písniček? Že Boršice mají svůj tanec? Že tady tvořil slavný primáš Hradišťanu Jaroslav Staněk? Že lidé tady se museli setkávat, protože jinak by toto dědictví vůbec nevzniklo? Možná je paradoxní, že na toto dědictví musel Boršičany upozornit mimo jiné učitel Vlastik Ondra, který žije v Nivnici.

Osobně považuji za nejdůležitější to, co lidem v sále několikrát opakoval vedoucí sboru Víťa Hrabal. „Boršičané, tento večer děláme pro vás, ze všeho nejvíc pro vás,“ zdůrazňoval a nepochybně věděl, proč tak dělá.

V prvních řadách totiž sedělo hodně oficiálních hostů, což vždy vytváří nebezpečí, že se místní lidé budou cítit jako ti „druhořadí“. A jestliže v Boršicích byl i tehdejší volební lídr alias hejtman Libor Lukáš, a na pódiu dokonce tancoval senátní kandidát a zároveň hradišťský starosta Libor Karásek, bylo toto nebezpečí pro boršické „znovuzrození“ dvojnásobné. Co dodat? Doufám a věřím, že Boršičané Víťovi Hrabalovi uvěřili a začali přemýšlet nad tím, že veškeré to snažení několika zpívajících mužů má svůj hluboký smysl.

RB

(mnoho dalších fotek najdete na www.slovackoDNES.cz)

Slavnostní mše svatá.

FOTO: RB

Když se letos v lednu sešli poprvé, nebylo jisté, že sbor skutečně vznikne.

FOTO: RB

Průvod Boršičanů se vydává na cestu do místního kulturáku. Obecní prapor nese místní starosta Bohuslav Vávra, který se snaží život v Boršicích co nejvíce „rozproudit“. I proto byly slavnosti výročí obce hodně velké. Otázka je, jak se Boršičané k této snaze starosty i dalších lidí nakonec postaví. FOTO: RB

Boršické slavení se netýkalo jen samotné obce, ale také místního kostela sv. Kateřiny, který byl postaven před 220 lety. „Kostel je ta nejdůležitější škola. Škola, kde se člověk učí žít,“ řekl mimo jiné při slavnostní mši celebrující kněz. Kostel byl zaplněný, což jindy není obvyklé. FOTO: RB

O velkém úspěchu hluckých mažoretek

Šestnáct dívek získalo na mistrovství Evropy první a druhé místo

Úspěšné hlucké mažoretka, vlevo nahoře je paní Marie Vavřínková.

FOTO: RB

Sedím v kanceláři hluckého domu dětí a mládeže a naslouchám paní Marii Vavřínkové. Naslouchám a zároveň přemýšlím nad tím, jak někdo může být tak skromný, na rozdíl třeba od některých jiných, kteří přemýšlejí nejvíce nad tím, kde a jak co nejvíce někoho „ošulit“.

Tato žena se nikam necpe, nikde na sebe neupozorňuje, nevěší si na sebe metály a už vůbec nekřičí, co dokázala. Sedí tu v hodně skromné kanceláři, všechny poháry, na nichž má velký podíl, jsou natěsnané do malého výklenku v nábytkové stěně na odpis, a o úspěších „svých“ holek mluví tak, jakoby mluvila o vítězství v nějaké vesnické soutěži.

Navíc – kdybych se jí nepřišel zeptat, ona sama by se ani neozvala. „Paní Vavřínková, jak jste dopadla s holkama na mistrovství Evropy mažoretek?“ ptám se jí. A ona jakoby nic prohodí: „V jedné soutěži jsme skončily první, ve druhé soutěži druhé.“ A stále se tváří stejně skromně a děkuje, že jsem se přišel zeptat. Skoro mám nepatřičný pocit, že jsem tady já ten důležitější...

Mohla by se chlubit, kolik vychovala dívek, kolik jim věnovala času, kolik je za tím obětí, ale zase nic. Spíše mlčí a kdo by se nezeptal, netušil by, jak jsou ona, její dcera a jejich dívky úspěšné.

Mažoretka zatančí lidovku i moderní tance

Tady na Slovácku má přitom každá pomoc dospívajícímu dítěti dvojnásobnou cenu. Hodně z nich totiž nejdůležitější roky promrhá v putyce, u muziky či automatů, nebo jen tak bezcílným blouděním..

I teď má paní Vavřínková s dcerou na starosti stovku dívek, od těch ze školky až po ty velké. Neznám je, tyto ani ty dřívější, ale vsadím se, že mnohé díky ní překonaly zdárně „blbě“ roky a možná ani netuší, že to bylo právě díky „mažoretkám“.

Někdo namítne – mažoretka. Také jsem k nim měl despekt. Jenže, čím více se o nich dozvídám, tím se můj despekt zmenšuje.

Hluk je sice město, ale takové, že - abych neurazil - by se mělo spíše nazývat městečkem. Mám ho rád, slovo město mi ale nikdy nešlo přes

pusu. Prostě je to větší vesnice a takových, kde jsou mažoretka, jsou po celé zemi tisíce. A po celé Evropě - odhaduji - desetitisíce. Prosadit se v České republice - žádná legrace. Být úplně nejlepší v Čechách a na Moravě - to musí být fuška. A nejlepší v Evropě? To nechápu! Navíc ten můj despekt. Neslušně se ptám paní Vavřínkové, k čemu je dobré být mažoretkou. Ona mi povídá o tom, co všechno holky umí - moderní tance, lidové tance, základy klasiky, dokonce v minulosti zaskakovaly i na Dolňáckých slavnostech za folklorní soubor. Naučí se pohybovat, chodit, získají sebedůvěru.

„Připraveny jsou dámy z Hluku! Czech Republic!“

Ptám se, jestli bych se mohl na evropské vystoupení podívat. Jsem zvědavý, vždyť jsem hlucké mažoretka ještě nikde pořádně neviděl - novinářská ostuda! Jdeme chodbou k televizi, kde se Marie Vavřínková pokouší marně spustit video. Chvilu to trvá, protože video neposlouchá a já si v duchu přiznávám, že od vystoupení zase

tak moc nečekám. Co čekat od mažoretek?

Už první záběr je ale dojemný. Velká sportovní hala, Brno, dějiště mistrovství Evropy, hlediště, v něm diváci. Fanoušci z Hluku, hlavně příbuzní, rodiče - i ti by si zasloužili jmenovitě poděkování. Mohutně povzbuzují, mávají českými vlajkami, foukají plnou parou do píšťalek.

„Připraveny jsou dámy z Hluku! Czech Republic!“ volá hlasatel a na velkou plochu vbíhá šestnáct holek. Znají se perfektně, pod paní Vavřínkovou a její dcerou makají řadu let, od pěti, šesti roků.

Teď jsou na vrcholu, některé chodí do sedmé třídy, jiné se chystají ukončit střední školu, jedno z jejich posledních vystoupení. Tady na mistrovství Evropy rozhodnou o vrcholu jejich snažení dvě vystoupení - získají nějakou medaili? První vystoupení je klasické, tedy s hůlkami a hudbou. Hůlky lítají tak vysoko, že se snad ani nemůžou vrátit dolů. Jenže hůlky dolů letí - musí spadnout na zem, tipuji. Holky se mezitím všelijak prohýbají a některé hůlky navíc letí vzduchem nejen do výšky, ale také do dálky, od jedné mažoretky ke druhé.

Zázrak! Ani jedna hůlka nepadá, všechny je holky lapají. Poprvé, podruhé, popáté, podesáté, podvacáté. Nechápu.

Vystoupení má dynamiku, dívky se neustále přeskupují, hůlky kmitají vzduchem. Nervy pracují, i když jsem jenom u videa. Konečně konec. Paráda! Evropský titul!

A opět Czech Republic, upozorňuje moderátor, opět české vlajky a mohutné skandování, volné vystoupení, show, velmi atraktivní disciplína.

Dívky doslova vletí na pódium, jsou oblečeny do námořnického úboru, táhnou za sebou loď, zní písnička BoneyM. Všechny jsou v pohybu, který neustále stupňují, v následujících minutách předvádějí číslo, kterému nechybí nápad ani humor a - samozřejmě -

umění držet ve vzduchu ony hůlky. A k tomu ještě pádla a záchraná kola. Skvělé představení! Už by mělo skončit, ale dívky ještě cosi vytahují z lodi. Rozběhnou se a najednou se nad nimi vznášá bílá plachta jako nebe. A do toho ještě křik racků. Druhé místo! Za Holanďankami!

Fandění ze zákulisí

Je to možné? Tak dokážou tančit „pouhé“ mažoretky? „Já to jejich vystoupení vidím vlastně poprvé,“ vstoupí do mých myšlenek paní Vavřínková. „Starala jsem se totiž v zákulisí o rekvizity,“ pokračuje. Věřili byste?! Léta připravuje dívky, určitě se musela na vystoupení těšit. Čekal bych, že bude sedět v lóži mezi čestnými hosty, že bude

vše nerušeně pozorovat a pak si vychutnávat radost a úspěch. Ona zatím místo toho poskakuje někde vzadu, aby všechno klapalo.

Je mi jasné, že za celým vystoupením, přípravou, choreografií, rekvizitami, je obrovská práce. Roky práce! A opět skromnost, mohla by si stěžovat, že na tuto práci jich není mnoho, že si toho hodně platí z vlastní kapsy. Jenže ona jen podotkne: „Nebylo to jednoduché.“

Musím jít. Loučím se a děkuji. „Já děkuji vám za návštěvu,“ slyším její slova.

RB

(více informací i videozáznam z obou vystoupení najdete na www.slovackoDNES.cz)

S hluckým starostou, v popředí vedoucí mažorettek. FOTO: RB

Inzerce

jediný samostatný regionální týdeník
HODONÍNSKA, KYJOVSKA A VESELSKA

NAS SLOVACKO

www.naseslovacko.cz

Zprávy ze škol:

... tentokrát o lhotském Partyzánském samopalu

Náš Časopis Ostrožska a Hornácka se chce věnovat co nejvíce činnosti základních škol v obou našich mikroregionech. Proto bychom rádi dali na vědomí školám, žákům i rodičům, že budeme rádi, když nás budou informovat o všem zajímavém, co se na těchto školách dělá. Proto, prosím, neváhejte a ozvěte se!

Začínáme Základní školou v Ostrožské Lhotě, sportem a projektem, který se jmenuje Partyzánský samopal.

Projekt, který vzhledem ke svému názvu a asociacím na neblahou minulost působil na některé jako recese, se nakonec stal respektovanou akcí s velkou publicitou.

Od počátku u něj stojí učitel tělocviku Vít Pjajčík, který nultý ročník zorganizoval v roce 2001.

„Na začátku šlo možná o určitou recesi, chtěli jsme ale hlavně zapojit co nejvíce místních školáků, aby si pořádně zaspotovali ve fantastických lhotských terénech,“ vzpomíná.

Letošního ročníku se zúčastnilo rekordních 281 chlapců a děvčat ze čtrnácti škol, vítězem se stalo Strání, druhá skončila Ostrožská Nová Ves a třetí domácí Ostrožská Lhota. Účastníci musí mimo jiné dobře utíkat, oriento-

vat se v terénu, lézt po laně, jet na loďce, střílet ze vzduchovky nebo házet granátem.

Jak poznamenává Vít Pjajčík, kdysi legendární braňák, nyní zbavený ideologií, svou popularitou přesahuje hranice regionu.

„Troufám si říci, že akci takového rozsahu, organizačně hodně náročnou, a i přes nepřízeň počasí velmi oblíbenou, asi málokdo dělá,“ podotýká.

Zároveň také přiznává, že má se závodem další plány - rád by, aby se podařilo získat i zahraniční hosty, chtěl by rovněž zahrnout do soutěžení jazykové znalosti žáků.

A pochopitelně touží po tom, aby závod získal finanční podporu, která by pomohla úroveň celé akce ještě zvýšit.

Když jsem letos viděl závod na vlastní oči, musím pochválit všechny, kteří se ho zúčastnili - ať už jako závodníci nebo organizátoři, což byli mimochodem téměř všichni pedagogové lhotské školy. Počasí totiž bylo hodně tvrdé, zima, mlha, vítr a občas i déšť. Vydržet venku řadu hodin nebyla žádná sranda.

Jen mě mrzí, že jsem se nikoho ze žáků nezeptal, jestli ví, co to ten partyzán byl.

RB

Zachráněný poutník:

obětavost proti vandalství

Myslím, že je mnoho těch, kteří si oblíbili čtyřmetrovou dřevěnou sochu poutníka, stojícího u kapličky při výjezdu z Blatničky.

O to více nepochopitelné je chování toho, kdo nedávno odřízl poutníkovi hlavu od těla. Vyšetřování zatím běží, pachatel tohoto skutku zůstává neznámý a nepotrestaný.

Nebýt jiného člověka, který se proti tomuto vandalství postavil, končil by článek hodně smutně. Takto se ale z vandalství zrodila obětavost.

Prokázal ji autor sochy poutníka, řezbář Ivan Šmíd. Když se dozvěděl, co se stalo, přijel do Blatničky a přímo na místě vytvořil novou hlavu. Nebyla to žádná lehká práce, stačí, když se podíváte

na fotky a prohlédnete si, jak se odvíjela. „Vůbec jsem neváhal do Blatničky přijet. Když jsem se dozvěděl o poničené soše, hned jsem se rozhodl opravit

ji bez nároku na honorář,” řekl novinářům. Starostka Blatničky Jarmila Hrušková byla šťastná. „Je to mistrná práce,” děkovala řezbáři Ivanu Šmídi. A já děkuji

Jiřímu Okénkovi z Blatničky, který řezbáře výborně nafotil přímo při práci v terénu.

RB

FOTO: Jiří Okénka

VYLOVENÝ RYBNÍK. K zajímavým akcím v našem regionu patří pravidelný říjnový výlov rybníka v Blatničce. Zatímco mnozí lidé si přicházejí kupovat kapříky, rybáři se snaží co nejvíce těchto ryb ulovit - a je to docela fuška. Tím, kdo se o chov v Blatničce stará, je od roku 1991 pětasedmdesátiletý Karel Forst z Napajedel (na snímku vpravo nahoře). Mluvit s panem Forstem je zážitek, při povídání mimo jiné tvrdil, že letošní rok je pro něj v Blatničce poslední pracovní. „Příští rok se už jenom přijdu podívat v nějaké parádní čepici,” říkal, aby nakonec s úsměvem dodal: „No, ještě uvidíme.” Tím, pro koho pan Forst pracuje a kdo má rybník pronajatý, je pan Josef Minařík z Blatničky (na snímku vpravo pod panem Forstem).

Text a foto: RB

Louka: hody i výstava ovoce

Podívejte se na fotografie pana Františka Gajovského

Ostrožské hledání tradic

O ostrožské (ne)chuti scházet se v krojích a bavit se. A samozřejmě i o velkých oslavách farnosti

Kolikrát jsem jen slyšel, že Uherský Ostroh je takové zvláštní místo, kde mají lidé k sobě (nebo spíše od sebe) dál než kdekoli jinde!

Naposledy v září na velkých novoveských hodech, kde si někteří Novovešfané dělali ze sousedních Ostrožanů tak trochu srandu. „Nechcete, abychom k vám přijeli udělat hody?“ dobírali si kamarády a známé.

Když jsem přišel s předstihem na sobotní hodovou obchůzku do Uherského Ostrohu, pomyslel jsem si, že tato vznesená „hrozba“ byla skutečně splněna.

Viděl jsem totiž krojované z Ostrožské Nové Vsi, Boršic, Ostrožské Lhoty i Veselí nad Moravou. No, možná bych našel i někoho z Uherského Ostrohu. Naštěstí s blížící se obchůzkou se počet krojovaných začal obracet ve prospěch Ostrožanů, navíc přibývalo i přihlížejících, a tak se zdálo, že se ostrožské fiasko konat nebude.

Zájem je stále menší, nadějí jsou ale ostrožské děti

Dávám se do řeči s dvaadvacitiletou Lucií Pšurnou, patřící ke skupince místních, kteří se snaží „rozpumpovat“ ostrožský život. Proto se také podílela na založení

folklorního souboru dospělých, v němž navazují na existenci už zaniklého souboru Ostrožan. Hody má v Ostrohu na starosti především ročník osmnáctiletých, ale z vyprávění Lucie je mi jasné, že samotný ročník by nebyl schopen hody uspořádat. Proto jsou starostí každého, kdo má k folkloru vztah.

„*Já to podle ročníků raději neberu. Mezi mladými je stále menší zájem, v každém ročníku se najdou maximálně tři - čtyři, co chtějí chodit v kroji,*“ zní její odpověď. „*Snažíme se stárkům pomoci s organizací. Takže zvaní na hody, domluvení dechové hudby, shánění krojů, zajištění jídla i další věci děláme my z kroužku. Také jsme dávali hrozně moc výzev, aby lidé na hody vůbec přišli,*“ popisuje Lucie.

Když se jí ptám, jak to vidí se zájmem pořadajících ročníků i Ostrožanů vůbec, slyším asi tu nejupřímnější odpověď. „*Zájem o hody je čím dál menší, stále méně lidí chodí v kroji. Proto se snažíme přesvědčit známé, aby v kroji přišli. Hodně nám záleží i na dětech.*“

Právě děti přichází hodně, velkou zásluhu na tom má paní Věra Hendrychová, která pod Občanským sdružením Galuško Slovácko

vede dětský soubor Tancováček. Mnohé „její“ děti jdou v hodovém průvodu v krojích, které si nechaly ušít, nechybí ani rodiče.

„*Věřím, že tyto děti jednou ponezou hodovou štafetu dál. Jsem optimistka, byla by škoda, kdyby ostrožské kroje i hody zanikly,*“ vzpomněl jsem si na slova Lucie Pšurné.

Kroj jejich spolužáky nebaví. Tito jsou výjimkou

Když jsem si povídal s dalšími, bylo patrné, že několik mladých folklor ještě zajímá, ale nadějí jsou skutečně až ty malé děti. „*Naše ročníky už v kroji nechodí, nemají ani k folkloru vztah. Většinou nechodí ani do kostela,*“ slyším například od čtrnáctiletých Kamily a Kláry, které přišly, protože „mají kroj rády“.

To další dívka, Radka, přišla z jiného důvodu: „*Chtěla jsem udělat v kroji radost babičce,*“ volá na mě. „*Já jsem přišla v kroji, protože chcu. Tradice se musí udržovat,*“ tvrdí pro změnu šestnáctiletá Iva, která jde v Ostrohu už čtvrté hody. Chodí na gympl, vztah k folkloru získala v rodině, věnovali se mu i rodiče. „*Ostroh je perfektní. Sů tady tací dobří lidé,*“ říká nadšeně a sleduje moji

reakci. „*Fakt, i vztah k folkloru se tu začíná rozvíjet,*“ zdůrazňuje Iva. A podobnou chuť jít v kroji má také třináctiletá Veronika.

Kluků moc není, sotva deset, jedním z nich je sedmnáctiletý Martin. „*Většinou to nebaví, někteří říkají, že se v kroji cítí trapně a že je to divné. Já se tak necítím, pro mě je to pocta. Vzal jsem si taťkův kroj a zkusím se dostat i do chasy, která se poslední dobou začala scházet.*“

Nakonec jde městem dlouhý průvod krojovaných, vyhrává dechovka ze Strážnice, zní zpěv veselých hodařů, nechybí ani mužský sbor na voze. V čele jdou dvě dívky, které nesou v ruce klobouk - místní zvyk, jeden klobouk pro mladšího stárka, druhý pro staršího.

„*Otvírajte vrátka, strýcu aj tetičko, idem si pro stárka mladšího, šohaja švarného, nesem mu klobúk a na něm péréčko...*“ zastavuje se průvod poprvé u domu stárka.

Samozřejmě - jako na mnoha místech Slovácka - vše je pečlivě připraveno a naaranžováno, spontánnost není zrovna k vidění, a když například volání krojované dívky zaniká v hraje dechovce, svá slova ještě jednou opakuje a občas se podívá i na lístek, co má přesně říci. Stárek vychází, po něm rodiče, krojované tvoří kolečko... Po krátkém občerstvení průvod pokračuje dál a končí před radnicí u starosty.

Velkolepé oslavy farnosti

Tolik ostrožské hody, na oslavy 250. výročí místního kostela mi už bohužel zbývá jen málo místa. Rád bych alespoň podotkl, že podobně jako vypadaly nadějně hody, bylo potěšitelné sledovat dění kolem kostela.

Ostrožanům se podařilo připravit oslavy důstojné a - nebojím se použít tohoto slova - velkolepé. Samozřejmě s největším zájmem se setkala slavnostní mše, sloužená arcibiskupem Janem Graubnerem právě k výročí kostela, ovšem v jeho zdech se uskutečnilo i mnohé další - a neobyčejně kvalitní.

Připomenu například koncert mladých hudebníků Královské liverpolské filharmonie, zpívání

Sborečku žen z Lipova nebo hostování Svatomichalské gregoriánské scholy z Brna. Nádhera!

Děni kolem hodů i místní farnosti ukázalo, že i Ostrožané sami se dokážou bavit a dokážou připravit mimořádné zážitky - nemám už například prostor, abych vám přiblížil místní scholu, poslouchat ji při slavnostní mši byl zážitek.

Díky tedy, Ostrožané. Ať se vám v tom vašem městě - prý divném a zvláštním - žije co nejlépe i ve dnech všedních.

Text a foto: Radek Bartoniček

(další fotky najdete na adrese www.slovackoDNES.cz)

Foto: Zuzana Lipárová

Součástí oslav výročí kostela bylo i vydání knihy o něm. Autorkou knihy je paní Věra Hendrychová, graficky knihu zpracoval pan Vladimír Šopík.

A v kostele se za velkého zájmu lidí uskutečnila také zajímavá beseda, které se zúčastnil současný ostrožský farář i tři jeho předchůdci.

Zničená zvonice opět stojí

Žehnání obnovené zvonice, Ostrožská Nová Ves, 5. říjen 2008

Vsadím se, že málokterá zvonice je tak „slavná“, jako zvonice stojící těsně u frekventované silnice v Ostrožské Nové Vsi - kde ji loni zbořil při autonehodě kamion. Jak jsem se několikrát přesvědčil, známá a svým způsobem i slavná je, málokdo však o ní ví něco bližšího.

Prvně bych měl poznamenat (zejména pro ty mladší), že zvonice či kapličky tady nestojí jen tak pro okrasu. Kdysi měly svůj hluboký smysl, řada lidí hledala právě u nich duchovní útěchu, povzbuzení, naději. Lidé se u kapliček pravidelně pokorně zastavili, pomodlili a zase šli dál.

Toto dnes už prakticky vymizelo (samozřejmě, nejen v O. N. Vsi); když jsem si povídal s lidmi z okolí zvonice, říkali mi, že naprostá většina těch, kteří měli ke zvonici hluboký vztah, postupně zestárla a tento svět opustila.

Ještě žije několik posledních jednotlivců, ale už jich není mnoho, i u nedělního žehnání jsem viděl některé věřící, s jakým dojetím nové postavení zvonice vítali.

Samotné žehnání začal P. Petr Krajčovič osobní poznámkou: „Když jsem sem asi před pěti lety přijel, říkal jsem si, že je otázka

času, kdy někdo tuto zvonici nabourá. A stalo se. Jsem rád, že máme novou, která nám připomene naše předky,“ řekl mimo jiné kněz. Následovalo samotné žehnání, hrála hudba, lidé zpívali...

Kdy zvonice vznikla?

Teď je možná ta správná chvíle vrátit se do minulosti - tedy k historii zvonice. V kostele o ní mluvil P. Vladimír Teřhal, bohužel jsem nebyl jeho slovům přítomen, a tak je převyprávím z doslechu.

Především je důležitá informace, že přesnou historii zvonice neznáme. Nevíme, zda před ní stála na tomto místě jiná zvonice

nebo kaplička. A také nevíme, proč zrovna tady byla zvonice postavena. Některé informace mluví o tom, že tu stála už někdy kolem roku 1770, kdy byl zbořen původní novoveský kostel. Lidé prý posbírali kusy stavebního materiálu z tohoto kostela a pustili se do stavby zvonice. Jenže - tak tomu téměř jistě nebylo. Důkazy? Není zanesena v tehdejších mapách a cihly ve zvonici jsou mladšího data.

První zmínka o zvonici je z roku 1836, kdy o ní dělá poznámku novoveský kněz Jan Nesrsta, kněz, kterého předcházela pověst kněze zbožného, vzdělaného a velmi schopného při výchově mládeže.

Hasiči nesou sochu Panny Marie z kostela do zvonice

Myslím, že je slušností připomenout ještě ty, díky kterým nová zvonice stojí. Místostarosta Pavel Botek při žehnání zvonice říkal, že oslovili vesměs samotné Novovešťany a všechny také připomenul, já musím být tady o mnoho stručnější.

Novovešťané sobě

V první řadě si podle něj zaslouží velký obdiv a poděkování projektant Marek Fiala, novoveský rodák. Ke zvonici totiž neexistovaly vůbec žádné dokumenty, takže vycházel hodně z fotografií původní zvonice.

Místostarosta děkoval také stavební firmě Fanstav, děkoval stavbyvedoucímu, děkoval dělníkům, děkoval za pěkné truhlářské výrobky panu Marečkovi, děkoval kameníkovi panu Zdeňkovi Veselému za krásný oltář z pískovce. Prostě Novovešťané se vyšvihli, když budete u zvonice, poznáte, že je opravdu hezky udělaná.

Pavel Botek se nezmínil pouze o jedné „drobnosti“: začátek stavby renovované zvonice nebyl nejlepší, její základ se letos musel stavět znovu, protože základy zvonice se začaly stavit jinde než měly. Je to tak, slyšel jsem to od několika lidí, i toto by mohlo být zapsáno v novoveské kronice.

A ještě peníze – zhruba šest set tisíc korun stála zvonice, dvě stě tisíc dláždění a odvodnění kolem. Peníze by ale měla z velké části pokrýt pojistka řidiče kamionu. Ještě bych málem zapomněl – už někdy brzy se má u zvonice začít dělat odbočovací pruh na Ostrožskou Lhotu, takže zvonice bude v menším ohrožení aut.

To je vše. A někdy se třeba u ní nebo některé jiné zvonice či kapličky zastavte a zůstaňte na chvíli v pokoře stát. Právě taková zastavení potřebujeme pro svůj život mnohem více, než si myslíme...

Text a foto: Radek Bartoniček

Dušičkové psaní

V noci se probouzím, rád bych napsal několik slov, ale nevim, jestli je lze vůbec napsat. Skoro bych vám raději doporučil - zajděte se třeba ještě dnes pozdě večer podívat na hřbitov.

Zajděte se podívat tam, kde budeme spát svůj věčný sen, jděte pomalu a tiše, nechejte doma své starosti i všechny své plány, které vás budou jen zbytečně vyrušovat. Šel jsem se takto podívat večer, v den svátku, který mi připadá ze všech svátků ten nejzácnější - svátek zesnulých.

Když jsem mezi ně přišel a procházel se mezi nimi, zdálo se mi, že právě v takových okamžicích máme pocit, že se nám naše srdce svírá, zastavuje a my si uvědomujeme tu nejkrutější nebo nejupřímnější pravdu - že náš život je konečný, že všechno to lopotné snažení má tady své definitivní zastavení, že jednou tady bude hořet naše svíčka, zatímco my už budeme navěky mlčet.

Zůstane po nás „jen“ všechno to dobré nebo zlé, co jsme tady na zemi vykonali a co jsme dokázali či nedokázali přenést do srdcí jiných.

Pozoroval jsem ty tisíce a tisíce svíček, plály za každého ze zesnulých, nebo - možná bych dodal - za každého z živých. Představoval jsem si právě tváře živých, kteří tady postávali ještě ve dne, to bylo

lidí, nikdy jsem si neuvědomoval, že v naší vesnici tolik lidí žije. Vidím, že přišel každý, úplně každý, i ten, kdo už nemohl, opíral se o druhého, hlava mu klesala dolů, ale v ruce držel svíčku a zapaloval ji za blízkého zesnulého.

Myslel jsem, že tady mezi zesnulými je vždycky úplně ticho, ticho, které nemůžeme nikdy zaslechnout. Ale není to pravda.

Včera jsem měl pocit, že na jeden

den v noci, na jednu jedinou noc se ticho mění a my můžeme své blízké slyšet i vidět. Tisíce plápolajících plamínek totiž mlčet nedokáže, ohýbají se ve tmě, všelijak tancují a jejich zář dopadá na fotografie těch, kteří právě tady spí. Každá tvář tak ožívá a s ní ožívají i vzpomínky na ty, kteří tady byli v minulosti s námi.

„Co jste vy, byli jsme i my. Co jsme my, budete i vy.“ Znáte tento nápis, který můžeme najít právě na mnoha místech věčného spánku? Když jsme mladí, nevěříme mu, jsme přesvědčeni, že nás se přece vůbec netýká.

I včera jsem pozoroval, jak mnohé mladé tento pobyt na jakémsi hřbitově nezajímá a nebaví, ošívají se, nedokážou postát, nejraději by utíkali rychle pryč, protože nemají

S překvapením zjišťuji, že i ten, komu jen sedmdesát, stále ještě věří v nesmrtelnost. Ještě zbývají vrstevníci, spolužáci. Ještě i v sedmdesátí se dívají na parte a jsou zaskočeni, že někdo stejně starý (nebo mladý?) odešel na pravdu Boží. To přece nemůže být pravda! On umřel? Ona umřela? „Zemřel náhle,“ objeví se potom na parte. Ale copak to je nějaké náhle?! Ne ne, náš spánek není přece věčný, věčný je náš život, věčné je naše konání, pobíhání a mamonění!!! Spěchej rychle! Užij si rychle!

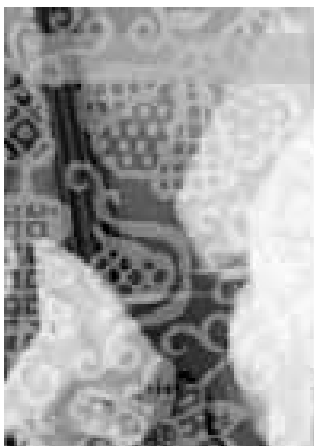
Já, člověk, moc i síla největší, vybaven neomylným rozumem a pýchou, okouzlen vlastním obrazem v zrcadle, já zaplním všechny prostor na zemi i na nebi, přede mnou budou zástupy jiných klečet a klanět se mi, líbat mi ruce a žádat o milodary. A já, budu-li chtít, budu jim je udělovat a válet se smíchy, co všechno jsou ochotni pro tyto milodary vykonat a jak hluboce jsou ochotni se přede mnou ponížít.

Je čas jít. Dívám se naposledy na všechny ty plamínky, ještě jednou se dívám do očí lidem na fotografiích, jsem tady s nimi rád, ale zároveň šťastný, že mám ještě šanci jít sám, po vlastních, tam ke schodům a dolů - tam, kde je zatím život.

Radek Bartoníček

Inzerce

**Koupím dámské vysoké boty k hornáckému kroji.
Velikost 5 - 6. Tel. 602 503 197. Moc děkuji!!!**

Přijímá internetové
rádio, které se
věnuje 24 hodin
denně jen a jen
moravskému
folklóru!

Cimbálka
Rádiová
střediska

Cimbálka
Rádiová
si můžete naladit
na internetové
udáno
www.radiojih.cz

fotogalerie
www.fotovracny.denik.cz

Chcete
vidět více?
Navštivte náš web

denik

100 let Ihotského kostela

Psaní o tom, jak vznikal Ihotský kostel. A také psaní o tom, jak si věřící připomněli výročí jeho posvěcení

„Převzácná a překrásná slavnost, posvěcení chrámu Páně, konána dne 25. října za krásné pohody po tak studených a nepříjemných dnech. Tu nejen chrám a celá ves jako nevěsta ozdobená. V oknech každičkého domu okrášlených hořely svíce uprostřed obrazů svatých. Povznášející dojem! Zblízka i zdaleka pospíchaly zástupy, by účastnými byly tak krásné, ale i řídké slavnosti. Všichni si ovšem pospíšili zhlédnout kostel, a tu mnozí až k slzám dojatě pravili: Kdybychom mohli také tak krásný kostel postavit!“

I dnes je 25. října, přesně sto let od chvíle, kdy byly napsány předcházející řádky, v nichž dobový tisk popisoval slavnost velikou.

I nyní je slavnost, přijel arcibiskup olomoucký Jan Graubner, jen chybí banderium (slavnostní jízda na koních) a obec jako nevěsta ozdobená. Ani lidí tolik nepřišlo jako před sto lety. Svět se změnil. Každý, kdo ale v dnešní sychravé dopoledne přišel, přišel rád.

Nevelký průvod ke kostelu se už dává do pohybu, nejdříve jde deset ministrantů, jedenáct kněží, za nimi arcibiskup, hasiči ve slavnostních uniformách s praporem, který bude žehnán, za nimi ještě dvacet krojovaných. Kostel už je plný a čeká na průvod, venku hraje dechovka.

Mohli bychom se usmívat nad dojetím i nadšením našich předků z nového kostela, ale není to možné. I dnes, s odstupem celého jednoho století, je pohled na ten kostel uchvacující a dává celé vesnici jedinečný ráz.

Vidíte ho už z dálky, pojedete-li od Hluku, odbočíte do vesnice, sjedete z kopce dolů a pak se začnete šplhat nahoru. A právě v kopci stojí a táhne se do pořádné výšky. Kolem je škola, pomníky obětem

Kostel sv. Jakuba st. přesně 100 let po svém posvěcení.

první i druhé světové války, fara, vedle Pastorační dům P. Antonína Šuránka, za kostelem krátká cesta a pak už hřbitov. Když půjdete dál do kopce, přijdete po několika minutách až k Antonínku. Krásná místa!

„Mužové tito snášeli mnoho příkoří, urážek a nadávek“

Několikrát jsem už slyšel příběh stavby tohoto kostela, a pokaždé nad tímto dílem žasnu.

I teď, když si procházím výstavu historických dokumentů, sestavenou přepečlivě bratry Josefem a Jaromírem Páčovými - bez jejichž práce by tento článek nemohl vzniknout.

Představuji si P. Antonína

Mana, který poprvé přichází do Ostrožské Lhoty. Je 24. září 1905, přichází pěšky. A zůstane tu až do své smrti. Je večer, nevím, jestli se jde ještě podívat do kostela, druhý den už ale slouží svou první mši svatou. A také si mimo jiné zapisuje:

„Slze mně oči zalévaly, když jsem viděl před sebou obraz sv. Jana Nepomuckého, protrhaný a tak ošumělý, že sotva bylo znáti, jakého svatého představuje. Ještě hůře vypadal obraz na druhém bočním oltáři - samé díry. A kazatelna, stará rachotina, byla v takovém stavu, že hrozilo knězovi nebezpečí těžkého poranění od cihel padajících z klenby nad kazatelnou. Strom lodi chrámové udržován byl jen tím, že ho pod-

piraly čtyři silné dřevěné sloupy. Nejhorlivější to bylo na chóře. Omítka padala na hlavy těch, kteří se tam pro nedostatek místa v kostele utíkali. V každém trochu slušnějším chlévě je čistěji a jasněji než bylo na chóře starého kostela...“

Stav kostela byl opravdu žalostný, už v roce 1857 se strchoval tehdejší arcibiskup při své vizitě, že kostel spadne. A kostelní děkan Ed. Křížánek k popisu kostela poznamenává: *„Místo všeho popisování lze tvrdit, že na tomto kostele není nic dobrého, nýbrž všecko v nejbídějším stavu. Oprava nemožná a novostavba kostela nezbytná.“*

Ano, nová stavba je nezbytná, ale jak ji uskutečnit? Už předcházející Ihotský farář P. Jan Kolomazník se mnohokrát snažil nový kostel zajistit, psal na nejrůznější místa, ale většinou neúspěšně. A když už se zdálo, že přece jen uspěje, naděje opět padla.

„Překážek bylo tolik, že i nehorlivější a nejsnaživější občané ostrohotští ztráceli mysl a považovali téměř za nemožné provedení tohoto díla,“ popsal situaci jeho nástupce P. Man.

A jako příklad uvádí shánění peněz, kdy Lhoťané chodili o peníze prosit do okolí. *„Mužové tito snášeli mnoho příkoří, urážek a nadávek, a často byli od nevlídných lidí z obce vypuzeni,“* napsal si také P. Man.

Kostel konečně stojí

Až jemu se daří přání mnoha věřících naplnit. Získává vlivného spojence, poslance Antonína Cyrila Stojana. Právě on využívá svých kontaktů a dosahuje toho, že se kostel začíná konečně v roce 1906 stavět.

Problémů ale neubývá, například kvůli pozemkům na Padělcích, které se vykupovaly na nový hřbitov. Nový kostel se stavěl na místě starého hřbitova.

Lhotské děti v krojích.

Jedna z žen, oceněná za práci pro farnost.

Žehnání praporu lhotských hasičů.

Arcibiskup s přítomnými kněžími.

„Po řadě rozčilených výstupů (někteří chtěli svoje pozemky příliš zpeněžit a peníze hned požadovali) bylo usneseno vykoupit pozemky na Padělcích,” poznamenal si P. Man. Skoro bych dopsal, pokud jde o pozemky a sjednání ceny, život ve Lhotě se ani po sto letech nezměnil. Konečně je ale kostel hotový! Ještě před jeho oficiálním „otevřením” píše P. Man do listiny, která je uložena ve věži kostela: „Ať budova tato šťastně se dokoná, ať hlásá slávu Jeho po všem okolí, ať mluví o obětavosti a lásce příštím potomkům, kteří toto čísti budou, jaké námahy a starosti bylo podniknout těm, kteří pro chrám tento pracovali.”

Těžko říci, co by P. Antonín Man řekl na dnešní potomky, odhaduji, že by byl zklamán. Zároveň si ale dovoluji tipovat, že ti, kteří se 25. října 2008 sešli v kostele sv. Jakuba, pocítili, kolik námahy, obětavosti a lásky bylo potřeba k postavení takového svato-stánku.

Mše po 100 letech

Mše začíná, hrají varhany, zpívá celý kostel. „Ve jménu Otce, i Syna i Ducha svatého,” začíná mši arcibiskup Jan Graubner, kterého v Ostrožské Lhotě vítá starosta Antonín Jelének. „Chceme dnes děkovat, děkovat za víru předků. Byli to lidé obyčejní a někdy i chudobní, ale bohatí svou láskou k Bohu,” říká, a připojuje se k němu i místní farář P. Miroslav Reif, který vyjadřuje radost nad tím, že arcibiskup přijel - na rozdíl od doby před sto lety, kdy se tehdejší arcibiskup omluvil.

Krojovaní dospělí stojí uprostřed kostela, několik krojovaných dětí je v popředí, jedno z těch nejmenších pláče. Lavice jsou plné, řada lidí stojí. Prázdné zůstávají jen některé židličky, které byly rezervovány pro starosty z okolních obcí.

Když začne své kázání arcibiskup, vzpomene nejdříve právě předky, kteří před sto lety kostel stavěli a v lásce k Bohu se tady setkávali.

„Z toho rostly zdejší rodiny, z toho čerpaly moudrost k dobrému životu,” promlouvá k věřícím. „Kolik lidí tady našlo sílu přijmout, co je v životě potkalo, když přišla nemoc nebo různá neštěstí? Tady čerpali sílu, aby to dokázali unést, tady můžeme i my čerpat sílu k tomu, abychom uměli dobře zvládnout dnešní problémy.”

Arcibiskup připomíná, jak na rozdíl od minulosti - třeba té před sto lety - ubývá dětí, jak naše společnost vymírá. „S čím to souvisí? S chutí k životu,” odpovídá a vzpomíná na svou říjnovou návštěvu Izraele a Egypta, ve kterém se rodí velké množství muslimských dětí.

„V muslimské zemi mají rádi lidi a rodinu. V Evropě máme mnoho věcí na lepší úrovni než tam. Ale někdy se zdá, že jsme tak sebestřední, že vidíme jenom svoje práva, výhody a nároky a zapomínáme na lásku, která žije pro druhé.”

Mše pokračuje, na konci ještě arcibiskup žehná prapor hasičského sboru a děkuje těm, kteří jsou oceněni za letitou práci pro zdejší farnost. Jdu se podívat na kůr, odkud se po celém kostele rozléhá zpěv lhotské scholy. Její vedoucí Kamil Pavelka energicky diriguje všechny zpěváky, podle rozmáchlých gest je vidět, jak mu na těchto okamžicích záleží, když končí jedna z písniček, sevře pěsti, podívá se na zpěváky a usměje se: „Výborně!”

Ještě radostné tóny varhan a oslavy 100 let kostela končí. Vzpomenu si na P. Mana, který tady za kostelem našel svůj odpočinek.

„Ale přece o něco bych prosil,” napsal jen několik dnů před svou smrtí strážnickému biskupovi. „Nad hrobem mojim milým farníkům projevit, že jsem je upřímně miloval, pro ně rád trpěl a rád pracoval. Někteří mne sice neměli rádi, ale já jim všecko rád odpustil a za ně se modlil...”

Text a foto: Radek Bartoníček
(řadu dalších fotografií najdete na www.slovackoDNES.cz, nechybí ani výpis z kázání arcibiskupa Jana Graubnera.)

Fotbal na Horňácku

Jeli jsme se podívat za fotbalisty Nové Lhoty, Lipova, Hrubé Vrbky a Suchova

Do konce léta zbývalo už jen pár dní, ale počasí spíš připomínalo hluboký podzim.

Zatažená obloha, nepříjemný studený vítr a ruť teploměru, líně se šplhající k číslici deset. Na fotbalovém hřišti v Nové Lhotě, na otevřeném kopci u kostela, bylo ještě o pár stupňů míň.

Do začátku mistrovského zápasu

jiného než záchranu si nepřejí.

„Dnes to ale bude těžké, Lipov je dobrý,“ nahlas přemítají o zápase, který vypukne za pár minut.

Jejich dnešní soupeř má opačný cíl. Pohybuje se na špici soutěže a chce se co nejrychleji vrátit do okresního přeboru. „Fotbal v Lipově je teď na vzestupu, vzhledem k počtu obyvatel

Zápas proti Lipovu byl pro domácí tak trochu slavnostní. Nejenže byly v dědině hodiny, ale Lhoťané poprvé nastoupili v krásných nových dresech, které dostali od jediného sponzora klubu. Paradoxně od malířské firmy Jana Režňáka, která má sídlo právě v Lipově, dnešním soupeři domácích fotbalistů.

fotbalistů v Nové Lhotě, nechtěl ho Ondřej Mikeska ani prozradit. „Je to směšná částka. Na celý rok si musíme vystačit se sumou pětadvacet tisíc korun. Musíme dělat tak, aby nám to vyšlo. Máme mladého starostu Antonína Okénku a spolupráce s obecním úřadem je výborná. Je to vlastně náš největší sponzor,“

Nejdříve si nachystat hřiště a teprve potom hrát. Alespoň tak to chodí například v Nové Lhotě na Horňácku, kde kapitán Josef Babčín nejdříve dával síť a teprve pak si mohl jít zahrát.

FOTO: Stanislav Dufka

domácích proti Lipovu zbývalo asi dvacet minut. Lavičky okolo hřiště zatím osiřele čekaly na své diváky.

Nová Lhota , Lipov

Z kabiny hostů se pomalíčku troussili hráči a začali se rozcvičovat na boj o mistrovské body ve třetí třídě okresu Hodonín.

Domácí fotbalisté v čele s kapitánem Josefem Babčínem věšeli síť a dokončovali lajnování hřiště. „Hospodář u nás není,“ smáli se hráči na můj dotaz jestli to tak dělají každý zápas.

„Máme rozepsané služby na celou sezónu a vždycky se po třech nebo čtyřech střídáme. Před zápasem pověsíme síť, nalajnujeme hřiště a po utkání to zase musíme všechno sbalit,“ vysvětlují hráči.

Fotbalisté Nové Lhoty jsou v tabulce v její dolní polovině a nic

(1 558, pozn. aut.) a mládežnické základně bychom hráli nejraději minimálně okresní přebor,“ říká František Žák, vedoucí prvního mužstva a člen fotbalového výboru v Lipově.

„Dlouho jsme se trápili a třetí třídu hrajeme po sestupu z okresu už druhým rokem, teď jsou v mančaftu mladí kluci z dorostu a tři fotbalisty máme na hostování, takže se nám zatím na podzim daří.

Zásadní problém u fotbalu v Lipově nevidím. Máme dvě mužstva dorostu, žáky a přípravku. Všichni jsou přihlášení do soutěže. I když musím říct, že u mládeže někdy chybí trenéři, ale zatím se nám to daří udržet na solidní úrovni,“ soudí František Žák a dodává: „Víte, když se daří a vyhrává, tak je fotbalistů nadbytek, ale jakmile se začne prohrávat, potom nemá kdo hrát.“

Fotbal v Nové Lhotě slavil letos v létě čtyřicet let od svého založení. O tom, že se oslavy vydařily, s chutí vyprávěl sekretář místního klubu Ondřej Mikeska. „Uspořádali jsme pohárový turnaj, po kterém hrála cimbállovka a kdo přišel, výborně se bavil. Bylo velice důležité, že nám vyšlo i počasí. Všichni si tu akci chválili. Já na to velice rád vzpomínám. Byly to důstojné oslavy čtyřicátin našeho klubu.“

Jestli budete hledat v tabulkách umístění dorostu a žáků Nové Lhoty, budete hledat marně. Žádná mládežnická mužstva nemají. „Není děcek,“ říká sekretář Lhoťanů.

„Školu zrušili, od čtvrté třídy jezdí děcka do Velké nad Veličkou. Minulý rok jsme chtěli dát dohromady žákovské mužstvo, ale nepodařilo se,“ vysvětluje sekretář.

Když došla řeč na rozpočet

přiznal jednačtyřicetiletý Mikeska. Domácím se hodový zápas proti favorizovanému Lipovu vůbec nevyvedl. Prohráli 0:5 a je nutno říct, že zaslouženě. V celém utkání neohrozili vážnějším způsobem branku soupeře.

Suchov, Hrubá Vrbka

Ve stejné soutěži, jako hraje Nová Lhota, tedy ve třetí třídě, najdeme i hráče ze Suchova. Suchovjané stejně jako Nová Lhota nemají body na rozdávání a bojují o udržení v soutěži. K návštěvě jsme si ale nevybrali vhodný den.

Domácí prohráli s Tasovem a sekretář klubu Jaroslav Švrček (na Suchově předsedu nemají), kterého jsme našli s praporkem na lajně, se vůbec o fotbale na Suchově nechtěl bavit - i když to během utkání slíbil. „Víte co, běžte se zeptat diváků, tady jsou

Na Suchově.

nejchytřejší a všemu rozumí, já vám nemám co říct," řekl kysele Švrček a zamířil ke svému autu. To Stanislav Horák, předseda fotbalistů v Hrubé Vrbce, kde hrají základní, tedy tu nejnižší soutěž, měl při telefonickém rozhovoru jinou náladu. Velice ochotně se rozpovídal o situaci, v jaké se právě nachází fotbal v této hornácké vesničce.

„Mužstvo máme složené vlastně

Sekretáři fotbalistů Suchova Jaroslavu Švrčkovi nebylo do řeči.

Vedoucí mužstva Lipova František Žák.

ze tří dědin. Hrubá Vrbka, Malá Vrbka a Kuželov. Každý z jejich obecních úřadů nám nějakým způsobem pomáhá. Ať například posečením hřiště nebo natřením zábradlí. Největším sponzorem je ale velická Kordárna a doufám,

že na nás nezapomene ani v budoucnu," přeje si Horák. Základem pro první mužstvo v každé vesnici je mládežnický fotbal. Jak to vypadá v Hrubé Vrbce s dorostem a žáky? „My jsme se vždycky snažili držet alespoň jedno mužstvo mládeže. Buď dorost nebo žáky. Ještě v minulé sezóně hráli soutěž dorostenci, ale teď jsme měli tak slabý ročník,

Hráči Suchova a Tasova odcházejí do kabin.

že nebylo v našich silách dorost udržet," litoval Horák a na závěr se podělil o největší problém fotbalistů v Hrubé Vrbce.

„Všechno je to založené na silných ročnících. Před pár lety jsme měli tak silný a šikovný ročník, že naši muži hráli i okresní přebor. My nemáme peníze na to, abychom kúpovali po okolí nějaké hráče, takže hrajeme s tím, co máme. U žáků je to ještě horší. Šikovní

Na Nové Lhotě.

kluci odcházejí hrát do Velké a podporují to i jejich rodiče. Popravdě se tomu ani nedivím. Veličané hrají vyšší soutěž a fotbal je tam na lepší úrovni. Ale pro příští sezónu to u kluků vypadá velice nadějně. Chceme žáky znovu přihlásit do soutěže. Bez mládeže to prostě nejde," dobře ví šéf fotbalistů v Hrubé Vrbce Stanislav Horák. V čele klubu stojí už

Umístění Hornácků

III. třída okresu Hodonín

1. Lipov - 42:15 - 29
2. Sudoměřice - 39:7 - 27
3. Hr. Lhota B - 23:12 - 26
4. Bzenec B - 28:21 - 22
5. Lužice - 25:17 - 20
6. Petrov - 23:17 - 19
7. Strážnice - 27:18 - 18
8. Suchov - 16:25 - 16
9. Domanín - 21:24 - 15
10. Velká B - 19:32 - 14
11. KEN Veselí - 15:20 - 13
12. Nesyt Hodonín - 16:27 - 13
13. Zdravice - 13:41 - 4
14. Nová Lhota - 7:38 - 4

IV. třída - základní

1. Mor. Písek - 33:9 - 24
2. Věteřov - 17:11 - 20
3. Ratíškovice - B 23:9 - 17
4. Hr. Vrbka - 12:12 - 14
5. Vnorovy B - 21:18 - 13
6. Čejč - 13:13 - 12
7. Archlebov - 15:17 - 12
8. Dubňany B - 13:19 - 11
9. Lipov B - 15:24 - 10
10. Bukovany - 16:34 - 8
11. Vřesovice - 21:33 - 4

Pozn: Jde o nejnižší fotbalové soutěže, nikde nenajdete mužstvo Velké nad Veličkou, které hraje podstatně výš, a to krajský přebor. Tabulky jsou k datu 25.10. 2008.

Text a foto: Stanislav Dufka

www.slovackoDNES.cz

Slovácko bez iluzí

Inzerce

s námi se v moři odpadů neztratíte

KOVOŠROT
BAREVNÉ KOVY · HUTNÍ MATERIÁL
AUTOVRAKOVIŠTĚ · NEBEZPEČNÉ ODPADY
EKOLOGICKÉ PORADENSTVÍ · ♻️ SBĚRNÝ DVŮR
ELEKTROŠROT · UHLÍ A PALIVA
ZPRACOVÁNÍ PNEUMATIK
ZPRACOVÁNÍ ODPADOVÉHO DŘÍVÍ · EXKURZE

STARÉ MĚSTO · BRNĚNSKÁ 1372 · TEL.: 572 419 701 · 572 419 710
HODONÍN · VELKOMORAVSKÁ 26 · TEL.: 518 343 401 · MOB: 777 704 337
VESELÍ NAD MORAVOU · RUMUNSKÁ · TEL.: 518 322 384 · MOB: 775 704 375
STRÁŽNICE · VESELSKÁ 746 · MOR: 777 704 323
UHERSKÝ BROD · VAŽOVÁ 2143 · TEL: 572 634 671 · MOB: 724 418 502

Kam jdou první milony

Za blatnickými vinaři

Vizitky tří starostů

Rozhovor se šéfem MAS

Členové Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko.

Důležité rozhodnutí MAS: Kam jsme

Místní akční skupina Hornácko - Ostrožsko rozdělila první miliony korun, které získala v rámci

Hrubá Vrbka:

Nové místo, kde se lidé budou setkávat

Starostka obce paní Anna Černobýlová chce ve své obci změnit mnohé. Dalším z počínů, které by se měly pod jejím vedením uskutečnit, je celková oprava návsi ve slováckém duchu s vytvořením společenského a kulturního centra pro konání nejrůznějších folklorních akcí, píše se doslova v žádosti. To vše proto, aby zůstal zachovaný odkaz k tradicím, které zůstaly v dědictví po předcích v hornácké obci bohaté. Renesanci by mělo zažít prostranství kolem zvonice a prostory směrem k hasičské zbrojnici.

Z obce by měla zároveň zmizet nehezká zábradlí podél cest a mostků, staré informační tabule a osvětlení. Také studny, které ve Vrbcích jsou, budou upraveny. Vznikne odpočinková zóna – pro starší občany, pro mladé i maminky s dětmi.

Paní Černobýlová chce takovou úpravou docílit zatraktivnění obce a kvalitu života místních lidí. „Také se snažíme o udržení mladých lidí a získání nových,“ napsala do žádosti.

S realizací projektu by se mělo začít už v březnu 2009. Celkové náklady lehce přesahují jeden milion korun.

Boršice u Blatnice:

Více zeleně do obce a zmírnění znečištěného ovzduší

Místní z Boršic u Blatnice trápí vzrůstající doprava – převážně ta nákladní. Proto přišli s projektem na výsadbu zeleně podél hlavní cesty I/54. Denně tudy (podle průzkumu Ředitelství silnic a dálnic) projede 1778 aut. Doprava znečišťuje ovzduší a zatěžuje hlukem obyvatele Boršic. Pronikání nečistot mimo vozovku negativně ovlivňuje vzhled obce a čistotu v ní, zejména za deště a zimních

měsících při napadání sněhu, stojí v žádosti. Výsledkem projektu za více než 875 tisíc je nová zeleň v obci na ploše 2520 metrů čtverečních, včetně multifunkčního technického zařízení, které bude sloužit jako bariéra mezi vozovkou a chodníky pro chodce. Zároveň bude zvolena tak, aby žádnému z účastníků silničního provozu nebránila ve výhledu, uvádí autor žádosti.

Tento projekt navazuje na další – Úprava náměstí a parkových ploch v Boršicích u Blatnice.

Blatnička:

Od Obecního úřadu po kulturní dům po nové cestě

Obec Blatnička má ve špatném technickém stavu místní cestu mezi obecním úřadem a kulturním domem a to se snaží místní změnit tím, že si podali žádost o peníze na její opravu. Komunikace neumožňuje bezpečný a plynulý provoz motorových i nemotorových vozidel, píše v podaném projektu. Ohroženi se cítí také chodci.

Jde o opravu současné betonové vozovky mezi stávajícími silničními obrubníky, začátek navazuje na přístupový chodník od státní silnice I/54, konec úseku navazuje na místní komunikaci vedoucí podél potoka Svodnice. Zhruba v polovině navazuje na tuto komunikaci ulice Za humny jednoduchou křižovatkou ve tvaru T. Na konci úseku budou rozebrány žulové kostky. Nový povrch cesty bude z asfaltového betonu. Obec si od tohoto kroku slibuje zkrášení vzhledu, zlepšení životních podmínek a atraktivity vsi pro bydlení, podnikání a rekreaci.

Už v prosinci tohoto roku chce vedení obce vyhlásit výběrové řízení na zpracovatele. V dubnu by pak začala samotná rekonstrukce, která potrvá dva měsíce a vyjde na necelých 297 tisíc korun.

Uherský Ostroh:

Oáza odpočinku a setkávání přímo u zámku

Zatím nevzhledné parkoviště u ostrožského zámku a budov přízámčí, kde se nachází informační centrum a šicí dílna Lidové tradice a řemesla, plné jam a výmolů – včetně několika betonových panelů, se do konce první poloviny roku 2009 změní v klidovou zónu doplňující historii u těchto nově opravených budov.

Projekt, se kterým město v Mikroregionu Ostrožsko žádá o necelé dva miliony korun, rozdělí plochu na tři pomyslné části. Z první části, která tvoří „volnou plochu“, se pokračuje do další, která bude vydlážděna žulovými kostkami se dvěma parkovacími místy pro invalidy.

Ve druhé části bude umístěn také stojan pro cyklisty a uprostřed parkoviště pro dvanáct aut. Přibližně uprostřed bude kruh se zelení, který bude lemovat chodník s lavičkami. Při jednom se vyřeší i odvodnění, které doposud nefunguje a dešťová voda bude napojena do kanalizační sítě.

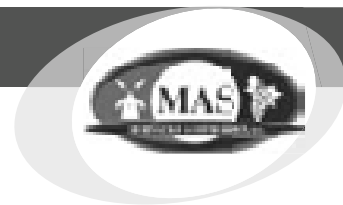
Relaxační zóna poslouží návštěvníkům zámku, městského úřadu, knihovny, informačního centra a provozovny Lidové tradice a řemesla, ale zároveň všem turistům historického centra města.

Ještě letos chce město začít s rekonstrukcí. Hotovo by mělo být v dubnu 2009.

Hluk:

Oživit a zatraktivnit ulici Hlavní

Cílem získání peněz, kterou si podalo město Hluk, je zatraktivnění prostranství kolem nejdůležitější a nejfrekventovanější ulice Hlavní - je součástí uherskohradištské cyklostezky a ta je významná pro cestovní ruch a tím i zvýšení atraktivity města samot-

poslali první evropské miliony korun

soutěže o evropské peníze. Podívejte se, kam a na co peníze putovaly.

ného. V projektu místní mimo jiné napsali, že nedostatkem ulice Hlavní je neupravenost a nedostatečná vybavenost.

Spolu s ní chtějí zvelebit i park, který se nachází nedaleko centra města-v jeho blízkosti je zdravotní středisko, kino a chráněné byty. V něm by měl stát altánek, upravené a důstojné místo pro volné chvíle jak místních, tak turistů.

Upravená centrální ulice Hlavní a vybudování altánku pro park je jedním ze základních kamenů pro další rozvojové aktivity obce a jejich podnikatelů, napsali v návrhu Hlučtí. K tomu všemu pořídí techniku za 165 tisíc.

Výsledkem celého projektu za půl milionu korun, včetně techniky, bude upravené prostranství pro místní, návštěvníky, turisty, zkrátka pro všechny, kteří do Hluku přijedou.

Malá Vrbka:

Kde chybí náves, vznikne nová

Podhorská horňácká obec s dvěma stovkami obyvatel Malá Vrbka chce park.

Dosud jí totiž chybí místo pro neformální scházení – náves, jak to sami nazvali. V projektu žádají o peníze na to, aby vybudovali pěkné místo odkloněné od silnice živým plotem. Tím vzniká uzavřený prostor pro drobné herní prvky, napsali.

Parčík se nachází ve středu města. Stará budova se zanedbanou zelení mu půjde z cesty, obec ji chce nechat zbourat. Ořech, který v centru města stojí, nechají na dožití, než vyrostou nové vysazené stromky, jako například lípa.

V místě, kde má náves vyrůst, porostou také keře na podzim a květy na jaře. Na údržbu chtějí ze získaných peněz zakoupit i techniku.

Výsledkem projektu za 299 454 korun je bezpečný pohyb dětí, místo pro maminky na mateřské a rozšíření využití volného času.

Javorník:

Do kostela a na faru po žulových kostkách

O zlepšení vzhledu obce usiluje i Javorník. Obec, jejíž název vznikl od javorů, kterých bývalo v okolí moc, chce opravit chodníky. Technický stav chodníku je špatný, uvádí v žádosti a pokračují: jednotlivé dlaždice jsou uvolněné a v různém spádu, beton je popraskaný a chodník pak prorostlý trávou. Starším občanům, kteří chodí pravidelně do kostela, se po něm nechodí dobře a také údržba v zimních měsících není snadná.

Na tom, že se v obci spraví chodníky před kostelem a farou, se dohodli zástupci Českobratrské církve evangelické a Obecního úřadu v Javorníku. Co u Javornických oceňují, je, že původní dlaždice nahradí žulové kostky pro dotvoření historického místa. Žulové kostky budou použity v různých odstínech, vzájemně kombinovaných do obrazců. Okolí chodníku a sezení ozdobí květinami. Stavební výdaje na zpevnění ploch a pokládka chodníku, parkoviště a ostatní plochy například pro kontejnery na odpad se vyšplhaly na necelých 665 tisíc korun.

Lipov:

Nová cesta k rodinným domům v části Pod Radostnou

Vedení Lipova se potýká s problémem vhodných lokalit pro výstavbu rodinných domků. V této době se pro několik mladých rodin stala vhodnou pro jejich bydlení oblast v části zvané „Pod Radostnou“ nedaleko venkovního koupaliště v Lipově, kde už několik nových domů stojí. Jejich obyvatelům však slouží pouze zpevněná cesta s drceným kamením. V létě prší, za deště je blátivá a v zimě se nedá dobře udržovat. Pomocnou ruku v tomto podá obec, která peníze získala z programu Fiche 2.

Nová obousměrná silnice zajistí bezpečnost pro místní občany a přístup obsluhy a služeb. Zároveň zajistí výhled do budoucna tím, že mohou stavět další zájemci. Asfaltovou cestu, která bude zatím slepou ulicí by chtěli místní postavit během 13 měsíců.

Podél nové komunikace o délce 78 metrů budou upraveny také parkové plochy, včetně zatravnění. Celková částka se vyšplhala na 796.549 korun.

Blatnice pod Svatým Antonínkem:

Oprava špatné silnice v ulici Pod Roháče

Stejný problém jako v Lipově mají i v nedaleké Blatnici. V ulici Pod Roháče, která je důležitá pro přístup do jednadvaceti nových bytů ve vlastnictví obce, Základní a mateřské školy, Domu s pečovatelskou službou a k lékařům – dětskému, zubnímu a všeobecnému. V blízkosti těchto zařízení je také víceúčelové hřiště. Z toho vyplývá, že si výrazně polepší děti, mládež a matky s malými dětmi, napsali do projektu.

Současný stav silnice je téměř žalostný, je poměrně silně deformována v podélném i příčném směru, uvádí projektant Josef Vavřík. Povrch vozovky vykazuje celou řadu síťových poruch, částečně vyspravený výtluky. Podle provedené diagnostiky stav vozovky dále ukazuje na malou únosnost pro stávající provoz.

Skoro šest set metrů dlouhý úsek opraví za tři měsíce, začít by se mělo už v březnu příštího roku. Devadesát procent nákladů – 810 tisíc korun - bude uhrazeno ze získané dotace, zbývajících devadesát tisíc a jednu korunu zaplatí obec ze svého.

Zuzana Lipárová

Putování po blatnických búdách

Blatničané se snaží otevírat „světu“. Byli jsme se podívat, jak se jim to daří.

Už to skoro vypadalo, že blatničtí vinaři netouží po žádné reklamě. Zatímco na řadě míst Slovácka otevírají vinaři už léta své sklepy turistům i dalším zájemcům, v Blatnici pod Sv. Antonínkem jste na něco takového nemohli narazit. Až letos Cech blatnických vinařů, který o sobě dává stále více vědět, uspořádal v září akci s názvem Z budy do budy. Pojďme se tedy podívat, jak to v Blatnici v tento den vypadalo a především, jak se blatnickým vinařům daří.

Vinařství není o motyce

Je sobota, deset hodin dopoledne, akce právě oficiálně začala, ale najít nějakého návštěvníka je zatím nemožné.

Organizátoři kontrolují detaily, obsluha u stánků doplňuje poslední zboží a řeší něco se starostou Blatnice Josefem Vavříkem, který tu pobíhá v pantoflích a sportovním tričku. Nebýt traktůrků, které šplhají do kopců k vinohradům, panovalo by mezi sklepy úplné ticho.

„Dnes všeci berú,“ volá na mě jeden z vinařů, Pavel Petratur, a spěchá domů, protože

... a čekal také pan Pavel Petratur

Blatničtí vinaři vyhlízejí návštěvníky, ten vpravo je pan Miroslav Bachan. Akce Z budy do budy byla určitě dobrým nápadem, bohužel se setkala s malým zájmem lidí.

se chce obléci do kroje. Po poledni je totiž připraven mezi sklepy kulturní program, ve kterém vystoupí mimo jiné mužský sbor, jehož je členem.

Slovo „berú“ je snad nejčastější, které tady slyším. Přiznám se, že mi chvíli trvá, než pochopím, co znamená. „Berú“ znamená, že Blatničané jsou ve vinohradech na hroznech - a že čekání na ně u sklepů může být marné. Do vinohradu spěchá i místní učitelka **Věra Švábová**, kterou zastavuji při odchodu z jejího sklepa aspoň na pár slov. Když s ní mluvím, jsem překvapený, že má sice 3 000 hlav, ale víno téměř nedělá. „Většina padne na burčák,“ hlásí.

Také proto se ve sklepě jenom stavuje, protože teď, v polovině září, pro ni probíhá hlavní sezona. „V září a říjnu jsme tu pořád, odpočíváme v zimě,“ říká paní Švábová. Když se ptám, jak velké množství burčáku prodá, odpovídá, že to není jednoduché, ale daří se. „Za ta léta už mám stálou klientelu. V Praze, Zlíně, Ostravě,“ vyjmenovává některá místa a spěchá dál.

Jdu na kus řeči za **Františkem Polehňou**, jedním z nejznámějších blatnických vinařů, který může o sobě pyšně říct - sem jezdí i mediálně známí Pražáci. Pan Polehňa je zkušený

hostitel. Je si vědom toho, že má krásně upravený sklep a v něm vynikající víno, takže mě pochopitelně vede hned ke svým dřevěným sudům. Co sud, to vytesaný apoštol, dvanáct sudů, dvanáct příběhů, které zná můj hostitel dokonale, o každém z nich je schopný mluvit podrobně a dlouho.

Tuto „přednášku“ vynecháváme, jednak jsem autorem a nemůžu pít, jednak mě víc zajímá jeho podnikání. „Dnes je to spíš o podnikání než o těžké práci, která je víc náročná psychicky než fyzicky,“ vypráví pan Polehňa, který patří určitě k nejzdatnějším obchodníkům v regionu.

Jeho názory jsou zajímavé a možná i trochu provokativní. „Dnes to není v žádném případě o motyce. Devadesát procent vinařů ji buď vůbec nadrželo v ruce, nebo ji ani nemá,“ tvrdí a dodává, že on sám motyku nadržel dvacet let. „Na všechno jsou stroje,“ vysvětluje. „Když máte vinohrady, je to ze všeho nejvíc o marketingu, marketingu a zase marketingu.“

Tady skapal pes

Pokračovali bychom, ale přece jen se objevují hosté, kteří o dnešní propagační akci Z budy

do budy věděli, a pan Polehňa se jim hned odchází věnovat. Sedám si proto s panem Bachanem, který je také vinař, i když jiného druhu než František Polehňa.

Miroslav Bachan patří mezi ty, kteří se vinohradům věnovali celý život vedle svého zaměstnání. Dnes jsou v důchodu, sil jim ubývá a s vinohrady se pomalu loučí.

„Vinohrad jsem měl vždycky pro radost. Dokud to šlo, dělal jsem v něm, ale teď už to pouštím. Kluk jezdí s tirákem a většinou není doma,“ říká pan Bachan, který už vinohrad prodal. *„Nechtěl jsem to udělat, bránil jsem se zuby nehty, ale nic jiného mi nezbývalo, mladí to nechcú.“*

Teď má pouhých padesát hlav a tvrdí, že když si bude chtít víno udělat, hrozny koupí. A jak si myslí, že jsou na tom drobní vinaři?

„Určitě hůř než dříve. To jezdily i zájezdy, což dnes chybí,“ odpovídá. Když si povídáme dál, je vidět, že pan Bachan spíše už jen vzpomíná na to, co bylo dříve. Z dneška nijak nadšený není, ani pokud jde o atmosféru kolem sklepů. *„Teď tady skapal pes. Dřív jsme jako kluci šli do budy a vykládali, zpívali, to dnes není, mládí je úplně jiné,“* mávne rukou.

Nebojím se, snažím se

O marketingu a obchodu hodně mluví i další vinař **Michal Robek**. Po prvních slovech je evidentní, že sází na zkušenosti ze zahraničí. Jeho sklepa si všimnu, když vidím přes otevřené dveře velké nerezové tanky.

„Koupil jsem je nedávno, ale jinak to nejde, neustále je nutné investovat a sledovat, co dělají ve světě. Jednu dobu docela letěly sudy z plastů, ale nerez je určitě mnohem lepší,“ vysvětluje a zmínku o světě použije ještě několikrát. *„Snažil jsem se jezdit za hranice a dívat se, co a jak tam dělají. Také proto preferuji, stejně jako oni, méně odrůd. Člověk se tak lépe prosadí,“* říká.

Pan Robek pracuje ve dvojici, spolupracuje s obchodníkem, který má na starosti odbyť jeho vína. Podle něj to jinak nejde, důležité ale je, aby měl na obchodníka štěstí - jako on.

„Stejně je to i ve světě. Vinař má být ve vinohradě a ve sklepě a obchodník v obchodě,“ prohlašuje. Z jeho slov vyplývá, že tato spolupráce funguje výborně. *„Prodáváme víno na mnoha místech, mimo jiné v některých špičkových pražských restauracích. Bohužel*

tady v Blatnici a na Slovácku nejsou lidé zvyklí prodávat.“

Z jeho povídání je cítit, že se hodně učil. Pochází z Veselí, do Blatnice se přišel před šestnácti lety, stará se o tři hektary vinic. V devadesátých letech jezdil přes valtickou akademii. Z jeho slov vyplývá, že teď se mu daří, i když používá mírnější tón.

„Není to špatné, mohlo by být hůř, odbyť mám zatím zajištěný. Člověk stojí proti spoustě konkurentů, dnes bojujeme s vinaři z Francie, Rakouska, celé Evropy. Ale nebojím se, nemám proč. Možná bude po tom všem za pár roků veta, ale teď se snažím,“ končí se sympatickým odhodláním.

V Blatnici ide všecko

Čas běží, den se přehoupá do druhé poloviny, lidí pořád mnoho není, před svým sklepem sedí **Antonín Hanák**, který má slušné množství sedmi tisíc hlav. Ptám se ho, kdo o vinohrady pečuje. *„My dva,“* ukáže na manželku, která sedí vedle něj. *„My chodíme do vinohradu a mladí chtějí hlavně klíčky do sklepa,“* dodává s úsměvem.

Připomínám mu slova Františka Polehni o motyce, kterou podle něj už dnešní vinaři nepoužívají. *„My sme kopali Starú Horu, máme tam druhým rokem vinohrad. A když na něho vezmeme motyku, hned je to vidět.“*

Jdu se ještě podívat ke sklepu pana **Petratura**, který má teď více času a ve svém sklepě otvírá jednu láhev za druhou. Všechny jsou jeho, s originální etiketou i jménem.

„Já mám rád všechny odrůdy vína. Mám jich patnáct. A to je ještě spousta nových,“ reaguje na mou poznámku, že někteří vinaři upřednostňují méně druhů. *„V Blatnici ide všecko,“* podotkne. *„Odběr? Spousta kamarádů a kunčoftů. Praha? Nėjní potřeba,“* odpovídá stručně a výstižně. Pan Petratur má zatím dva a půl tisíce hlav, mnohé se naučil od otce, vinohrady má jako koníčka, ale rozmýšlí se, jak dál.

Když má odpovědět, co ho trápí kolem vína, říká, že jedině různé choroby, které vinohradům hrozí. Letos proto už sedmkrát stříkal. *„Spokojenost? Jak který rok. Letos zatím paráda,“* zněla jeho odpověď šestého září. Je ale vidět, že on má radostí mnoho, netočí se jenom kolem vína. Zpívá v mužském sboru, hrál v cimbálce, nyní ještě hraje v de-

chovce. Když se zeptám, jak blatniční vinaři spolupracují při propagaci, odpoví okamžitě: *„Všeci na vlastní pěst.“*

Abychom končili optimisticky. Blatniční vinaři se domluvili, že v roce 2009 „putování“ zopakují, a to v lepším termínu - už v květnu. Přijďte!

Text a foto: Radek Bartoniček

František Polehňa

Věra Šváblová

Antonín Hanák

Michal Robek

Anketa: Představujeme členy výběrové

Starostové v anketě mluví o své práci, o tom, co je v poslední době naštváno i potěšilo,

1. Velká nad Veličkou

Za dobu starostování jsem už dost otrlý

Starostu Velké nad Veličkou Ing. Jiřího Pšurného si pamatuji především z Horňáckých slavností. Je výraznou postavou tohoto překrásného regionu, bez něj se toho moc neděje. Na otázku, co dělá, když nestarostuje, odpověděl podle očekávání. A nečekejte odpověď, že odpočívá.

1. Když zrovna nestarostujete, čemu se rád věnujete ve volném čase?

Jsem celkem rád doma s rodinou. Také se trochu věnuji sportu. Ale po úraze kolena z počátku letošního roku jsem jej však musel zredukovat pouze na cyklistiku. Rovněž se aktivně věnuji muzice.

2. Z čeho máte největší radost?

Raduji se často, a to i z maličkostí, zvláště po tom úraze. Co se týče pracovních záležitostí, tak v letošním roce mám třeba radost z toho, že se nám podařilo zahájit výstavbu sběrného dvora a kompostárny za cca 16 mil. Kč s 95% podílem dotací.

3. Co vás nejvíc naštválo?

Těžko říct. Za téměř osmnáctiletou dobu starostování jsem dost otrlý, takže mě nic tak hned nerozhodí. V menší míře mě štví samozřejmě permanentně hodně věcí. Od politiky přes různé mezilidské vztahy až po některé naše obecní záležitosti.

4. Co chybí nejvíce Ostrožsku a Horňácku?

To není snadné posoudit, zvláště

u Ostrožska, které až tak dokonale neznám. Lacině bych mohl říct větší množství peněz. Jsem však přesvědčen, že zde žije mnoho šikovných lidí, kteří jsou schopni postarat se o to, aby problémů spíše ubývalo než přibývalo.

5. V čem vidíte největší smysl existence MAS Ostrožsko a Horňácko?

Především ve smysluplné spolupráci obcí na větším území než je Horňácko. Vznikem krajské samosprávy došlo ke zrušení okresních úřadů a okresních shromáždění – tehdejší jakési okresní samosprávy, v jejímž rámci jsme byli v těsném kontaktu prakticky se všemi obcemi okresu Hodonín. Proto vítám jakoukoliv formu spolupráce už jenom z tohoto důvodu.

6. Řekněte své oblíbené životní motto.

Možná spíš zkušenost: Důležité při každé práci s lidmi je nenechat se „úkolovat“ od hrstky „křiklounů“, tedy od lidí prioritně sledujících svůj vlastní prospěch, většinou na úkor někoho jiného.

7. Kam rád jezdíte mimo náš region?

Nejsem žádný velký cestovatel. Pokud cestuji ve volném čase, tak zásadně s rodinou a to většinou k příbuzným do Velkých Karlovic na Valašsku. Je tam pěkně, zvláště v zimě.

8. Kam byste se chtěl podívat a proč?

Ani nevím, asi někde do hor. I když teď s tím mým kolenem...

9. Čemu jste letos věnoval nejvíce času?

Na to se nedá jednoduše odpovědět. Ale pokud bych měl sestavit pořadí času stráveného v práci, času tráveného s rodinou a spánkem, tak první je práce, druhý s odstupem spánek a třetí rodina. A tak je to prakticky již 18 let.

2. Blatnička

Chtěla bych, aby se lidé k sobě lépe chovali

Starostka Blatničky Jarmila Hrušková zastupuje v Místní akční skupině Horňácko a Ostrožsko obecně prospěšnou společnost Tradice Slovácka. Paní Hrušková je starostkou 10 let, předtím působila čtyři roky jako místostarostka a do té doby vystřídala spoustu profesí.

„Dnes je mi mnoho z těch zkušeností ku prospěchu, například to, že jsem pracovala jako projektantka. Díky tomu máme v obci hotové komplexní pozemkové úpravy. Takže teď můžeme žádat a bohatě využívat – což taky činíme – peněz Evropských fondů,“ říká hned v úvodu.

1. Když zrovna nestarostujete, čemu se ráda věnujete ve volném čase?

Když se podívám na diářek, tak každý týden musím mít mezi prací, buď nějaký koncert, seminář nebo výlet, kde se odpoutám od běžných starostí.

2. Co vás v poslední době nejvíc potěšilo?

Bylo to v červnu, kdy se žehnal při hlavní pouti na kopci sv. Antonína nový liturgický prostor a zanedlouho se v kapli konala svatba mého mladšího syna. Toto místo mám totiž moc ráda, dobíjím zde svou energii. Radost mi dělá také vnučka Nikolka a její narozený bratříček Tomášek.

3. Co vás v poslední době nejvíc naštválo?

komise MAS Hornácko - Ostrožsko

nebo kam rádi jezdí za odpočinkem

Nedá se říci, že naštvalo, ale netěší mě to. Zastupitelstvo obce v únoru schválilo vybudování fotovoltaické elektrárny, chtít zajistit do budoucna příjmy do obecního rozpočtu. Nyní přicházejí ale noví zájemci s návrhem na výstavbu další fotovoltaické elektrárny, a to rozdělilo místní lidi na dva tábory. Jedni, co elektrárny podporují a druzí apelují na zastupitelstvo, aby již další souhlas nedalo.

4. Co chybí nejvíce Ostrožsku a Hornácku?

Mně se tu líbí. Kdyby se lidé k sobě navzájem lépe chovali, budu ještě spokojenější.

5. V čem vidíte největší smysl existence MAS Ostrožsko a Hornácko?

Výhoda spočívá v tom, že členové MAS jsou znalí místních poměrů, vědí o potřebách lidí v této lokalitě, a tak peníze, které jsme získali, padnou na „příhodnou půdu“. Dělán pro to maximum.

6. Řekněte své oblíbené životní motto?

Když každý den uděláš něco užitečného pro druhého člověka, tak je to dobře.

7. Kam ráda jezdíte mimo náš region?

Střídám Vysoké Tatry a teplé moře.

8. Kam byste se chtěla podívat a proč?

Do USA, protože zatím je znám jen z dokumentárních filmů.

9. Čemu jste letos věnovala nejvíce času?

Práci na projektech. Nejnáročnější bylo Středisko školy lidové tvořivosti a řemesel za deset milionů. Tam jsme se zavázali k vytvoření pracovních míst a jejich udržení po dobu pěti let. Dalším čtyřmilionovým projektem byla v letošním roce oprava místních komunikací a nyní jsme začali ještě před koncem roku realizovat úspěšný projekt z operačního programu Životního prostředí, jsou to investice na obnovu krajiny za 5,5 mil. Kč.

3.

Suchov

Mám radost z každého dalšího rána

Suchovský starosta Milan Švrček v Místní akční skupině Hornácko a Ostrožsko zastupuje společnost Milan Švrček Samostatně hospodařící rolník. První muž vsi rád farmaří, na lukách za Suchovem chová 140 krav.

1. Když zrovna nestarostujete, čemu se rád věnujete ve volném čase?

Já si myslím, že žádný ze starostů nemá moc volného času. I když jsem doma, tak stejně mám myšlenky na to, co bude zítra, co chystat anebo nechystat. No, mám to rozhodnuté jednoduše, pokud nepracuji na obci jsem na farmě.

2. Z čeho máte v poslední době největší radost?

Z každého dalšího rána, protože když nevstanete, tak těžko začíná radost. Nic konkrétního, něco se podaří, něco ne. Nesvítl slunko každý den.

3. Co vás v poslední době nejvíce naštvalo, byla to tahanice o Súchovskou republiku?

Člověk to tak cítí. Dá se říct, že díky tomu je hromada lidí naštvaných. Myslím si, že odezva byla jasná i v Boršicích, i na Suchově. Že si pan Žufánek udělal víc nepřátel jak přátel. Nevím, jak rozhodne Patentový úřad, ale z mého hlediska je to historie obce, a krásť historii obce, to se nedělá.

4. Co chybí nejvíce Ostrožsku a Hornácku?

Můžeme mít různé představy, ale musíme být vděční za to, co máme. Protože víme sami, že všechno se točí kolem peněz a peníze až na prvním místě. Pokud nebudeme mít peníze, můžeme si stavět vzdušné zámky.

5. V čem vidíte největší smysl existence MAS Ostrožsko a Hornácko?

Smysl to má, taky díky Janě Bujákové, která si myslím, že je manažerka na správném místě. Dostali jsme nějaké peníze, což určitě v každé té obci nějaký přínos má. Kdyby MAS nevznikla, tak bychom asi nic neměli. Kdo nezkusí, tak neví. A dá se říct, že zkusit se má všechno.

6. Řekněte své oblíbené životní motto?

Není člověk ten, který by vyhověl všem. Někdy můžete mít co chcete, ale nikdy nejsme schopni pokrýt všechny požadavky. A čím víc přátel, tím víc nepřátel.

7. Kam rád jezdíte mimo náš region ?

Co se mi líbí jsou Alpy. To je takové zajímavé pro mě, i když něco podobného máme doma, tak Alpy jsou úplně o něčem jiném. Je to vidět, že tam komunismus nebyl, třeba švýcarské nebo rakouské Alpy.

8. Kam byste se chtěl podívat a proč?

Jsem spokojený s tím, co je. Nacestuji za rok hrůzu kilometrů takže všude je krásně. Můžete cestovat kdekoli a když se vám tam bude líbit, tak je to pěkné místo.

9. Čemu jste letos věnoval nejvíce času?

Nejvíce asi běžnému životu. Dodělávali jsme nějaké věci, něco se podařilo, něco ne. Říkám, že tento rok jsem víceméně lajdačil. Předtím jsme dostavili kapličku, další rok se dělala kanalizace s čistíčkou.

Dvoustranu připravila Zuzana Lipárová

„Váš kraj se mi velmi líbí,“ říká muž,

František Winter je předsedou Národní sítě Místních akčních skupin - a kromě toho je jeho

František Winter je muž mnoha profesí - více, než si asi dovedete vůbec představit. K nám ale přijel proto, že je mimo jiné zakladatelem a předsedou správní rady Místní akční skupiny Horní Pomoraví, která se v říjnu stala novým partnerem naší Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko.

Při našem setkání působil sebevědomě a vstřícně, byť mu každých pět minut zvonil telefon. Když jsme se ale začali bavit o ekologickém zemědělství a bioproduktech, celý se rozzářil.

Po mnoha letech se vrátil do školních lavic a začal studovat vysokou školu podnikání na ekonomické fakultě v Ostravě, kde v únoru skládá bakalářské zkoušky. K tomu zastává mnoho funkcí, například je spolujednatel firmy MARWIN, předsedou Národní sítě Místních akčních skupin České republiky, místopředsedou svazu PRO-BIO ČR ekologických zemědělců, členem správní rady Národní observatoře venkova České republiky, členem správní rady kontrolní organizace KEZ v ekologickém zemědělství, člen předsednictva Spolku pro obnovu venkova Olomouckého kraje, správce regionálního centra svazu PRO - BIO Jeseníky,.. a to není vše. „Připadá mi, že Japonci vymysleli kalkulačku a mě,“ říká s úsměvem.

Zastáváte mnoho funkcí, máte vůbec čas na sebe, na rodinu?

Je to smutné, že to říkám, ale nejméně času jsem věnoval práci v Místní akční skupině. Dal jsem jí přednost před svou rodinou i před svou prací. Opravdu je to tak, že na prvním místě jsou všichni ostatní, pak já. Zejména letošní rok byl velmi hektický.

Jak velké je vaše hospodářství?

V současné době hospodaříme zhruba na šestnácti stech hektarech zemědělské půdy. Všechno jsou to trvalé travní porosty, na kterých paseme námi chovaná zvířata.

Jaká zvířata to jsou?

„Byl jsem nadšený z toho, jak to u vás funguje, jak jsou lidé velmi vstřícní, ochotní, milí i příjemní,“ říká František Winter.

FOTO: Zuzana Lipárová

Jsme chovatelé skotu bez tržní produkce mléka masného typu, ovcí a koní. U těch koní bych se možná pozastavil, řekl bych, že jsme největšími chovateli plemene Welsh cob v České republice.

Kdy jste začal v zemědělství podnikat?

Jsem v zemědělství od roku 1979, tedy od doby, co jsem ukončil střední školu. Takže v zemědělství jsem již docela dlouho, no a podnikám od roku 1993.

Takový typ podnikání jste si zvolil sám nebo jste jej zdědil?

Prý se ve mně probudily nějaké geny, protože můj dědeček vlastnil statek ve vesnici kousek od nás. Ale původním impulsem byla asi láska ke zvířatům.

Většina místních akčních skupin vznikla sloučením několika blízko sebe se nacházejících obcí, založili je starostové. Vy jste

se do toho pustil jako zemědělec, proč?

Je fakt, že zemědělská firma asi nikde v republice nebyla iniciátorem k založení MAS. U nás to byla potřeba a snaha něco změnit. Podařilo se mi o této myšlence přesvědčit pár starostů, několik lidí z neziskovek a kolegy podnikatele, z nichž většina byli zemědělci. Vznikla tak MAS Horní Pomoraví. Začali jsme spolupracovat s našimi kolegy z MAS Zábřežsko a toto partnerství nakonec skončilo spojením obou místních akčních skupin v jednu současnou, tedy MAS Horní Pomoraví.

Jak se vám líbí na Slovácku?

Přiznám se, že váš kraj jsem navštívil už několikrát. Díky vaší manažerce, paní Janě Bujákové, jsme téměř celou vaši oblast procestovali. Byli jsme se podívat na projekty, které jste úspěšně zpracovali. Jak jsem předdeslal, mně se váš kraj velmi líbí. To, co jsme viděli, mě fascinovalo. Byl jsem nadšen tím, jak to u vás funguje, jak jsou lidé vstřícní, ochotní,

který hledá na Slovácku spojence

společnost velkým chovatelem ovcí a koní

milí a příjemní. A že prostě - když se chce, že se daří.

V čem vidíte smysl spojení MAS Horní Pomoraví s MAS Hornácko a Ostrožsko?

Myslím, že bychom se mohli navzájem skutečně dobře doplňovat. Když vezmu vaši oblast, máte turistické památky, akce a jiné aktivity. My u nás to samé. Vy máte dobré víno a slivovici, co si budeme povídat, u vás je sluníčka trochu víc než u nás. My zas máme dobré pivo. S touto komoditou se chlubíme úplně všude, kam se dostaneme. Provozujete lázeňství, u nás to funguje taktéž. Ale hlavně, co si myslím, že nás může spojoval a na čem je celá partnerská smlouva postavená, jsou produkty, které bychom chtěli opatřit regionální značkou. Víím, že i vaše MAS o toto usiluje. Kromě toho nás spojuje láska k folkloru. My se chlubíme jedinou folklorní skupinou, sice rozšířenou a velkou, ale máme jen jednu. Kdežto u vás je jich nespočet a to je druhá oblast, ve které bychom velmi rádi spolupracovali.

Jaké produkty máte na mysli?

Regionální produkty, víno, slivovice, ale i výrobky, které vychází z rukou všech vašich

drobných řemeslníků. Chceme podpořit certifikaci výrobků, služeb, podniků a ekofarem z Ostrožska a Hornácka. Naše MAS usiluje o získání nositele a koordinátora regionální značky produktů z Horního Pomoraví a naše zkušenosti rádi předáme managementu vaší místní akční skupiny.

Vaše oblast má silnou biovýrobu. Plánujete prý i biopivo?

Naše MAS spolupracuje s významným partnerem - pivovarem Holba, a.s. Tento pivovar patří do společnosti P.M.S a je dnes čtvrtým největším pivovarem na českém trhu. Moje úsilí z pozice místopředsedy svazu ekologických zemědělců směřuje k tomu, aby se „náš“ pivovar stal prvním producentem piva v kvalitě BIO v ČR. I pro naši MAS by to mělo svůj význam a další střípek v mozaice naplňování našeho strategického plánu s názvem V harmonii s přírodou. Je to nelehký úkol a samozřejmě panují obavy ze strany pivovaru, je-li tento záměr to pravé ořechové. Nicméně, začali nám naslouchat a touto myšlenkou se zabývat.

Dokonce je už první, řekněme šarže ječmenného sladu vyprodukovaná v kvalitě bio a v pivovaru uskladněná. Pivovar už jed-

nu pokusnou várku uvařil a vííme, že to dělat umí.

Jak chutná biopivo? Zvděčíte se jím i českému pivařskému národu?

Byl to velice dobrý mok, lehce nahořklé, karamelové chuti a mírně tmavší barvy. Myslím, že pivař nepozná rozdíl, ale měl by ohodnotit ryzost, novou recepturu a jedinečnost produktu. Tyto faktory by ho měly přesvědčit o tom, že se vyplatí dát za něj i o něco víc peněz. Bio je samozřejmě i otázkou životního stylu.

Jak se v současné době vůbec daří bioproduktům?

Myslím, že ekologické výrobky prožívají boom. Kdyby jich bylo třikrát tolik z české produkce, tak by bylo dobře. Bohužel, převážná většina se jich samozřejmě dováží. Ekologické zemědělství tady ještě zelenou nemá.

Myslíte, že zelenou dostane?

Já doufám, že ano. Byl bych špatným místopředsedou, kdybych řekl, že ne. Budeme dělat vše pro to, aby se to změnilo.

Děkuji za rozhovor.

Zuzana Lipárová

www.leader.ostrozsko.cz

internetové stránky

Místní akční skupiny Hornácko - Ostrožsko

Výpis zápisu z valné hromady MAS Horňácko a Ostrožsko - říjen 2008

Schválení výběru žádosti o dotaci na projekty 1. výzvy MAS Horňácko a Ostrožsko v rámci Realizace místní rozvojové strategie.

Projektový manažer MAS, Mgr. Zdeněk Hynek, seznámil členy VH s průběhem jednotlivých fází administrativního procesu výběru projektů.

V rámci 1. výzvy bylo vyhlášeno dotační opatření Fiche 2 – Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí s objemem finančních prostředků k rozdělení 5 636 000,- Kč.

V rámci první výzvy žádost podalo 5 obcí Ostrožska (Uherský Ostroh, Hluk, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Boršice u Blatnice, Blatnička) a 4 obce Horňácka (Hrubá Vrbka, Javorník, Lipov, Malá Vrbka).

Všechny žádosti splnily kritérium úplnosti, administrativní přijatelnosti a obsahové správnosti.

Součet požadované dotace všech žádostí činí 5 632 102,- Kč.

Vzhledem k dostatečné výši alokovaných fin. prostředků (5 636 000,- Kč) prostředků na Fichi 2 výběrová komise i programový výbor doporučuje schválit všech 9 projektů.

Návrh dohody o meziregionální spolupráci s MAS Horní Pomoraví o.p.s.

Ředitelka MAS Horní Pomoraví paní Anna Bartošová představila všem členům VH region podhůří Jeseníků, region, který se nachází na hranici Čech a Moravy, který sdružuje celkem 46 obcí. Region patří k typickým podhorským regionům s nižší hustotou obyvatel. V současné chvíli má region zkušenosti s realizací strategického plánu Leader ČR 2007 a usiluje o zapojení se do programu Leader EU 2007–2013.

Předseda MAS Horní Pomoraví pan František Winter se zúčastnil v minulém roce krátké exkurze po našem regionu a od té doby vznikla myšlenka na vzájemnou meziregionální spolupráci. Na základě osobního jednání s manažerkou MAS byl sestaven návrh smlouvy o vzájemné spolupráci.

Snahou obou regionů je vzájemně spolupracovat a rozvíjet cestovní ruch a podporovat výrobu místních produktů (viz příloha č. 2 – Smlouva o spolupráci).

Jako prioritní oblasti jsou smlouvou stanoveny: podpora místních produktů a služeb propagace místních tradičních výrobků a služeb, podniků a ekofare, podpora rozvoje turistického ruchu – společná propagace a prezentace regionů,

kulturní výměna a rozvoj tradic.

Usnesení: Valná hromada MAS Horňácko a Ostrožsko schvaluje smlouvu o vzájemné meziregionální spolupráci s MAS Horní Pomoraví o.p.s.

Manažerka MAS představila členům VH záměr projektu na vybudování regionálního muzea tradic a řemesel, které by mělo vzniknout v členské obci Ostrožské Nové Vsi.

Byla by zde šance vypracovat projektovou žádost o dotaci v rámci PRV dotační opatření osy IV. 2. 1. Realizace projektů spolupráce. Projekt spolupráce bychom mohli realizovat s naším zahraničním partnerem, slovenskou MAS Teplička.

Navíc od letošního roku s touto organizací zahájíme realizaci společného přeshraničního projektu s názvem „Turistika bez hranic“ (příloha č. 3 – Anotace projektu)

Manažerka MAS představila členům VH záměr výchovně vzdělávacího projektu pro základní školy regionu Horňácka a Ostrožska.

Dostali jsme zajímavou nabídku od Novohradské občanské společnosti (regionu MAS Růže) z jižních Čech, který zastupuje pan Mgr. Michal Jarošímek.

Tato společnost má praktické zkušenosti s realizací vzdělávacího projektu pro školy. Proto bychom vedoucí úlohu přenechali tomuto sdružení.

Naše role v projektu by spočívala v tom, že bychom v rámci našeho území řídili realizaci a administraci všech školních podprojektů cca 8 základních škol na Ostrožsku a Horňácko.

Tematicky je projekt zaměřen na zavedení nové metodiky výuky - environmentálního vzdělávání žáků, výuku cizích jazyků, projektové vyučování zaměřené na tradice a zvyky.

Cílem projektu je ve spolupráci s učiteli a žáky vytvořit místopis regionu Ostrožsko a Horňácko (pracovní učebnici o regionu) i v jazykových mutacích AJ a NJ. Zařazením regionální výuky žáky připravovat na profesní uplatnění ve vyšších formách služeb v cestovním ruchu, vytvořit mezi žáky vztah k regionu a zavedením výuky udržovat i kontakt s regionem.

Máme příležitost projekt předložit do 1. výzvy individuálních projektů v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Zapsala: Jana Bujáková

**Vážení čtenáři,
protože se letos vidíme naposledy,
přejeme Vám všechno dobré do nového roku 2009**

Mikroregion Ostrožsko a Horňácko

Slavnosti vína - z přehledky krojů

Náš mikroregion na Slavnostech vína 2008

Blatnička

Ostrožská Nová Ves

Boršice u Blatnice

Veselí nad Moravou

Ostrožská Lhota

Hluk

Blatnice pod Svatým Antonínkem

Hosté z Horňácka

Foto: RB